

Udfordringen ...den kristne ugeavis Søndag

Den 14. August 2016 • Uge 32

8 sider om
Olympiaden
før og nu
side 9-16

Annoncer:

Mama Heidi
Africa's Mother Teresa

Flotte farvefotos og stærke interviews m. Heidi Baker om hendes fantastiske arbejde i Afrika, de utrolige mirakler og 10.000 nye kirker!

Kun 199,- Hosianna.dk
Eller bestil på 7456 2202

Helsebutik på nettet
- uden okkultisme

Morgenstjernen
Butik & Café

www.morgenstjernen.dk

DEN NYE ROMAN AF LYNN AUSTIN

BESTIL PÅ:
www.scandinavia.as

25 år som bibelskolelærer

Cand. teol. Thomas Wind havde 1. august 25-års jubilæum på Luthersk Missions Højskole i Hillerød.

Den 1. august 1991 havde Thomas Wind sin første arbejdsdag på Luthersk Missions Højskole (LMH) i Hillerød som nyudklækket teolog. Nu er han i gang med at undervise sit 51. hold elever i bibelkundskab.

Thomas Wind er cand.teol. fra Københavns Universitet og har i alle 25 år primært undervist i kristendomsfag, men har også haft filosofi og kunst som sit felt. Han har desuden været rejseseleder på mange af skolens udlandsture, blandt andet til Tyrkiet og Israel.

Thomas Wind har efteruddannet sig som mentorlærer og fungerer som sådan på skolen. Derudover er han også skolens bibliotekar.

Da Thomas Wind er en lidt indadvendt og eftertænsksom lærer, kommer det ofte som en overraskelse for eleverne, at han gerne stiller op til revylignende underholdning ved holdfester. Her folder hans lune sønderjyske humor sig ud til alles begejstring.

Thomas Wind bor med sin hustru Anette i Hillerød Vest. Sammen har de tre voksne døtre og en håndfuld børnebørn.

LMH fejrede Thomas Winds 25-års jubilæum med en reception den 12. august.

Bodil

Frimenighed ændrer ansættelser

Den evangelisk-lutherske frimenigheden Broen i Vejle har pr. 1. august 2016 fuldtidsansat deltidspræst Simon Nielsen, der har været menighedens lønede præst siden september 2013.

Præst Simon Nielsen er nu ansat på fuld tid.

Samtidig har frimenigheden ansat Aleksander Asmussen i en 2-årig projektstilling som menighedsinspirator og lovsangsleder. Ansættelsen er på 20%.

Menigheden har siden opstarten i december 2012 haft en vækst i antallet af medlemmer. Der er nu 144 medlemmer, hvoraf 39 er under 18 år.

Foruden Simon Nielsen består menighedens præsteteam af 2 ulønnede præster, Sprint Aagaard Korsholm og Robert Bladt. Sidstnævnte har dog orlov de næste 12 måneder.

Der har hidtil været mulighed for småbørnskirke og børnekirke i forbindelse med gudstjenesterne, men fremover vil der også være et spor med juniorkirke.

Der deltager gennemsnitligt 150 til Broens gudstjenester, som foregår i Vejle missionshus på Olgas Vej. Menigheden er tilknyttet Indre Mission og med i Evangelisk Luthersk Netværk. Menighedens vision er at holde gudstjenester med bibelglæde, mangfoldighed og livsnær forkyndelse.

Bodil

Bestil ekstra eksemplarer af udadvendt nummer i næste uge

Udfordringen udkommer i næste uge med 8 udadvendte sider, som man kan give videre til kirke-fremmede og andre.

En menighed vil fx bruge siderne som invitation til et Alpha-kursus og dele avisen ud i 2.000 eksplarer sammen med en lokal invitation. Avisen vil indeholde kristne vidnesbyrd og en vejledning til tro. Der vil være et lille felt, hvor man fx kan sætte sit stempel. Ellers henvises til Udfordringen.

OBS! Større oplag skal bestilles senest onsdag den 17. august for at komme med ved trykningen fredag morgen. Mindre oplag kan købes så længe lager haves.

Bestil 100 eller flere ekstra eksemplarer for 2 kr./stk. plus porto og del ud i dit nærområde.

Mail til: abonnement@udfordringen.dk eller ring til 7456 2202.

Læs avisen på Udfordringen.dk

Kodeordet skiftes første mandag i hver måned kl. 9.

Brugernavn: udf-net

Kodeord i august: ordet

OBS! August kodeordet gælder fra mandag d. 1. august kl. 9.00

Ugens profil: Mirjam Elbæk Rasmussen

Kvinder vil have profeter og apostle tilbage i kirken

Mirjam Rasmussen er den ene af fire kvinder, som i oktober har arrangeret en profetisk konference.

De øvrige er Anette Holt Larsen, Næstved, som er leder af netværket "Next Level", Rakul Kristiansen, som er med i visionsgruppen for Bedehus Danmark, og Hanne Christiansen, som er lovsangsleder i Bedehus Danmark.

Selv har Mirjam Rasmussen skrevet bogen "Guds gaver", der bl.a. handler om de fem tjenestegaver: apostle, profeter, evangelister, hyrder og lærere, som Paulus beskriver i Efeserbrevet kapitel 4 vers 11ff.

Nu er det tid til at fokusere på den profetiske og apostolske tjeneste, mener Mirjam og de tre andre kvinder. De har - efter besøg på en lignende konference i bl.a. Finland - inviteret finske Päivi Heikkilä. Hun er kendt fra bedevæggelsen i Finland og flere besøg i Danmark, samt bogen "Herren vil give jer byen".

Desuden kommer den norske profet Per Ivar Winnæss, som leder "Brøllende Lam" - en profetskole på tværs af kirkerne, og "Profetisk TV". Han har før besøgt flere kirker i Danmark.

Fra Danmark underviser Anette Holt Larsen, Næstved Bykirke, som er en kendt forkynner i bl.a. kvindebevægelsen Aglow.

Den anden danske taler er profeten Pernille Liland, Roskilde. Udover at prædike og undervise betjener hun også mennesker med profetiske ord.

Pernille Liland har bl.a. skrevet "Gennembrud for Lederskab".

Blandt talerne på konferencen er Pernille Liland, Anette Holt Larsen og Päivi Heikkilä.

Vil opmuntre

Hvorfor arrangerer I konferencen?

- Formålet er at opmuntre og styrke disse gaver og tjenester i vort land og samtidig være med til at pege på vigtigheden af disse tjenester. Nogle med disse gaver og tjenester står ofte meget alene og har brug for et netværk, siger Mirjam.

- Jeg har flere gange talt med ledere i Danmark om dette, men man har ikke haft tid og overskud til endnu en involvering.

Under bedeugen i Kolding i januar i år talte Gud til os om et nådeår 2016 for Danmark, derfor tog vi dette initiativ. I oktober 2015 var Hanne Christiansen og jeg til en apostolsk/profetisk konference i Finland. Her talte Gud meget klart til os begge, at vi skulle bringe denne fakkelt til Danmark.

Jeg har i mere end ni år gået med en vision om at samle mennesker med de fem tjenestegaver - altså tjenester in spe.

- Hvorfor er det vigtigt?

- Jeg tror det er så vigtigt for at se Guds rige bryde igennem i Danmark, at man forstår betydningen at de gaver og tjenester, som Jesus Kristus har givet til

menigheden.

Alle gaver i funktion

- Paulus er helt klar på, hvad tjenesternes opgave er, det kan vi se i Efeserbrevet 4:11-16.

Mange steder har man kun forståelse for præster/pastorer - her bruger Paulus udtrykket hyrder.

Nogle steder taler man også om evangelister og lærere, men apostle og profeter tror man kun er de store kanoner fra udlandet.

Præster/pastorer er jo dem, der har omsorg for menigheden og sørger for dens oplæring. Men som jeg ser det, er der også brug for de andre gaver og tjenester, hvis vi skal se det resultat, som Paulus beskriver v. 12-16.

Derfor er det netop de to tjenestegaver, vi med denne konference sætter fokus på, forklarer Mirjam.

- Mener du, at det profetiske og apostolske er overset i kirkerne i dag?

- Jeg mener helt afgjort, at der ikke bliver givet mulighed for at disse to tjenester kan vokse frem og udvikles i vores land. De har brug for at blive opmuntret, anerkendt, respekteret og værdsat.

Den salvelse og autoritet disse tjenester bærer, har vi brug for i

menigheden/kirken i dag. Vi står overfor de sidste tider, og her vil kampen mod ondskabens åndemagter tage til, siger Bibelen, derfor skal vi vide, hvem vi er i Kristus, og hvilken autoritet han har givet os, ellers kan vi ikke overleve rent åndeligt som enkeltpersoner, som kirke eller som nation.

Brug for bedømmelse

- Hvordan undgår vi, at det profetiske "løber løbsk"?

- Vi har brug for Helligåndens bedømmelse, og det tror jeg, må udvikles gennem brug.

Når Jesus Kristus indsætter mennesker i en tjeneste, så giver han dem også alt det, de har brug for til at stå i denne tjeneste.

Bedømmelse hænger meget sammen med åbenbaring, og specielt på dette felt mener jeg, at disse to tjenester (apostle og profeter) har noget meget vigtigt at tilføje menigheden/kirken, siger Mirjam Rasmussen.

Konferencen finder sted på Kolding Internationale Højskole den 28.-30. oktober.

Henri.

IM i Esbjerg indvier nyt missionshus

Lørdag d. 20. august holdes der indvielsesfest for IM-Huset, Fyrparken 10, 6710 Esbjerg V.

IM-Huset er Esbjerg Indre Missions nybyggede foreningshus, som afløser den tidligere base i Menighedshuset på C. M. Nielsens Vej.

Indvielsesfesten

Om eftermiddagen klippes det røde bånd af 2 børn fra børneklubben i IM-Huset. Herefter vil der være flere aktiviteter for børn, en tale om visionerne for det nye missionshus og sang ved Kvaglund Kirkes Gospelkor.

Om aftenen er der festtale og indvielse af IM-Huset ved sognepræst i Herning og hovedbestyrelsesmedlem i Indre Mission, Bo Arvid Knudsen.

Plads til møder og klubber

Esbjerg Indre Mission købte byggegrunden af boligforeningen Ungdomsbo pr. 1. juli 2014.

Nybygningen har en grundplan på 566 m². Hovedbygningen indeholder bl.a. 3 klublokaler, et centralt "café-område" og et stort mødelokale med scene.

Det nye IM-hus er nabo til

Sædding Centeret, Sædden Kirke og et varieret boligområde. Der er gode sti- og busforbindelser i området, så man kan både tage offentlig transport og cykle til missionshuset.

Den folkekirkelige forening Esbjerg Indre Mission blev etableret i maj 2010 som en fusion af de

tidligere IM-foreninger i Jerne, Esbjerg og Sædding. Indre Mission har en lang tradition for møder og aktiviteter i Esbjerg, som går helt tilbage til byens grundlæggelse.

I IM-Huset vil der bl.a. være børneklub, juniorklub, teenklub, ungdomsarbejdet "IMU", "Seniorcaféen", "Tirsdagsklubben", (en strikkeklub for kvinder), Stormøder på tværs af generationer, Familieaftener samt "Måltidsfællesskab", som ligeledes er åbent for alle interesserede.

Inden for de seneste år er der blandt andet bygget nye missionshuse i Grindsted, Lemvig, Skive, Randers og Kolding, og et nyt missionshusbyggeri er på vej i Hvide Sande, oplyser Niels Peder Kristensen, der er formand for Esbjerg Indre Mission.

Bodil

Præsten lærte at stole på Gud

Præst, retræteleder, forfatter og billedkunstner Inge Merete Gross overlader helst styringen til Gud. Det går nemlig bedst, når hun slipper kontrollen.

Af Tina Varde

Den åndelige vejleder Inge Merete Gross har skrevet en ny bog "Glimt af Gud", der udkommer den 2. oktober:

- 25 vidt forskellige mænd og kvinder fortæller, hvordan de har oplevet Gud. Både ukendte og kendte, siger præsten, som selv erfarer Gud dagligt og kalder sig "erfarings-teolog."

- Jeg tror ikke, at tro kommer af prædikener, men af erfaringer. Men nogle gange skal vi have lidt hjælp for at opdage, at det, vi erfarer, har med Gud at gøre. Derfor tror jeg, det er vigtigt, at vi deler vores erfaringer, siger Inge Merete Gross.

At der kom kendte med i bogen var et tilfælde. Hun ser nærmest aldrig fjernsyn. Men en aften sagde hendes mand, at der var en udsendelse, som han troede, hun ville synes om.

- Den var med skuespillerinden Bodil Jørgensen, og straks stod det mig klart, at jeg skulle spørge, om hun ville medvirke. Senere kom også andre mere eller mindre kendte med, fortæller hun.

For nylig besøgte hun en kvinde, som sidste år havde deltaget i én af hendes kunstretreter. Allerede dengang havde kvinden kræft. Nu er hun indlagt på hospice.

- Det berørte mig dybt, da kvinden fortalte, at hun for nogle uger siden var begyndt at takke Gud for sin sygdom, og da hun lysende af glæde fortsatte: "Derfor har jeg det nu så godt, som aldrig før. Det kan simpelthen ikke blive bedre!"

- Selvom manuskriptet til min bog for længst er afsluttet og sendt til forlaget, så aftalte jeg at mødes med kvinden igen. Og jeg håber inderligt, at hendes beretning når at komme med i bogen. Hun er en vis kvinde. De, som står ude ved kanten, hvor liv og død mødes, har ofte meget at dele ud af, siger præsten.

Stort indtryk gjorde også en, der efter at have fortalt om sin barndom med svigt og incest tilføjede: "Men jeg er holdt op

med at bære nag. At være bitter er jo som at drikke gift, og så håbe på, at det er den anden, der dør af det."

Åndelig vejleder

Inge Merete Gross er også en af hovedpersonerne i "Træning i Medvandring og Åndelig Praksis", som er et fælleskirkeligt initiativ, der hjælper åndeligt interesserede med at tilegne sig en åndelig praksis midt i deres hverdag.

- Åndelig vejledning er ikke rådgivning. Derfor giver jeg aldrig gode råd. Det ligger faktisk i ordet. Vi tager hinanden i hånden og følges ad et stykke af livets vej. Og her er det så den åndelige vejleders opgave at hjælpe den anden med at få øje på Lyset, på Gud, forklarer hun.

Hun har tidligere ledet retræter på retrætecenter Stella Matutina - Skt. Joseph Sørensen katolske ordenssamfund i Kokkedal. I september skal hun vejlede en 30-dages ignatiansk stilleretre på Solåsen Pilgrimsgård ved

- De største åndelige oplevelser er for mig i dag alle de gange, jeg oplever Gud virksom i andre menneskers liv.

Oslofjorden, og til oktober tilbyder hun en vejledt retræte på Sankt Birgitta Kloster i Maribo.

- De største åndelige oplevelser er for mig i dag alle de gange, jeg oplever Gud virksom i andre menneskers liv. Det er meget livgivende og stort at få lov at være med på sidelinien og se, hvordan Gud giver sig til kende. Det kan vi ikke altid selv se. Nogle gange kan man jo ikke se skoven for bare træer. Derfor har vi alle sammen brug for en åndelig vejleder, siger hun om arbejdet som vejleder og præst.

Der kommer engle

Sine malerier med engle vil hun ikke tage æren for. Hun får englene foræret, mens hun maler, siger hun.

- Jeg maler ikke engle. De

kommer til mig. Ud af lærrederne. Ned fra Himlen. Pludselig er de der bare. Med eller uden vinger.

"Guds engle er så mange slags", som Grundtvig udtrykker det, siger Inge Merete Gross og tilføjer:

- Måske er det derfor, der så tit sniger sig vinger ind i mine billeder. Når jeg maler, er det hverken et arbejde eller en hobby. Det er bare en del af mig. Af mit liv. Det er en måde at leve på. Derfor er jeg heller ikke stresset, selvom mit liv er fyldt op. Jeg lever et aktivt og kontemplativt liv.

Mobil på lydløs

Den indadvendte og mystiske del af hendes liv kan kun lade sig gøre, når hendes mobil står på lydløs, hun ikke ser fjernsyn og hver dag bruger cirka en time sammen med Gud, forklarer hun.

- Jeg planlægger ikke længere så meget. Selvom der stadig er langt igen, så er jeg også blevet bedre til at slippe kontrollen. Gud ved jo alligevel bedst!

- I mine samtaler er det ikke mig, men Gud, der ved, hvad den anden har brug for. Min fornemmeste opgave er at lade være med stå i vejen for det. Det gælder også, når jeg maler. Først, når jeg giver slip, kommer englene, mystikken, magien.

- Det gælder i det hele taget i alle livets forhold. For eksempel er mit atelier større end nødvendigt. Derfor lejer jeg baglokalerne ud. Men min lejer flytter om nogle måneder, og jeg har endnu ikke fundet den rette til at overtage. Tidligere ville det godt kunne bekymre mig. Nu tænker jeg: Gud ved godt, at hun flytter. Enten finder han en ny lejer, eller også lader han min omsætning stige, så jeg selv kan betale hele huslejen. Jeg er spændt på, hvad Han vælger, siger hun.

Tog ansvar

Begge hendes bøger udgives af Forlaget ProRex. Den tidligere sognepræst har også skrevet bogen "Træd nye spor - med Gud som coach", der blev udgivet i 2013.

Lidt usædvanligt og modigt kommer hun her med små personlige afsløringer af de skyg-

Inge Merete Gross i sit atelier. Foto: Louise Rose

gesider, hun tidligere har måtte arbejde med: Vrede og jalousi fx.

Hun beskriver også i glimt alvorlig sygdom, der opstod, mens hun var præst pga. en præstebolig, der var angrebet af skimmelsvamp i en sådan grad, at den blev kendt "uegnet til menneskelig beboelse".

Inge Merete Gross måtte flytte og efterlade alle ejendele, fordi de kunne være inficerede. Da hun efter flere hospitalsindlæggelser fik besked på, at ethvert ophold i kirker med skimmelsvamp var

Den, der vil forandre sit liv, må forandre sine overbevisninger. Det gælder om at tage ansvar for sit liv. Kæmpe for det.

farligt for hende, forstod hun, at det var alvor, og forlod embedet for at starte et nyt liv.

Den, der vil forandre sit liv, må forandre sine overbevisninger. Det gælder om at tage ansvar for sit liv. Kæmpe for det, lærte hun.

I stedet for at håbe på og kæmpe for at andre ville påtage sig et medansvar for hendes liv - og for at hun var blevet syg, nåede hun frem til "for andre er dette blot en sag, som det gælder om at få af vejen". Og som hun skriver: "Dit liv er dit, og du er den nærmeste til at tage hånd om det".

Hendes første bog rummer opgaver, der skal skabe personlig udvikling og en del citater, bl.a. dette fra 1500-tallets mystiker Johannes af Korset - om fem skader, som usundt begær kan tilføre sjælen:

"For det første bliver den urolig. For det andet bliver den omtåget. For det tredje bliver den beskidt. For det fjerde bliver den viljeløs. For det femte formørkes den."

Taknemlig

Inge Merete Gross er født i Dronningborg ved Randers, skærtorsdag 1951 og har siden 1969 været gift med Hans Melchiorsen. Hun bor både i

København og ved Vesterhavet, hvor parret i tyve år har haft et lille hus, hvor hun nyder lyset, luften, stilheden og havet. Parret har tre voksne sønner og tre børnebørn.

- Det vigtigste i mit liv er Gud og mine børn. De er jo en del af mig - og dermed er mine børnebørn det også. Og så er jeg utrolig taknemlig for, at jeg har fået lov at nyde livets efterår sammen med deres far. Det er en stor rigdom at have et langt liv til fælles, tilføjer hun.

"Taknemlighed er gode øjendråber"... som hun citerer den svenske biskop Martin Lönnebo i sin første bog.

Annonce:

Vandre i din sandhed... Salme 86

Stævne med **De Evangeliske Mariasøstre** på kursuscenteret Emmaus, Haslev den 30. september - 2. oktober 2016.

Dage med stilhed og fordybelse i Guds ord. En kraftkilde til tidens udfordringer.

Oplysninger og tilmelding, senest 6. september:
Erna Pilemann
tlf. 5929 1128 / 4083 1128
Mail: eppilemann@gmail.com
www.evangeliskemariasostre.org

Vesten må hele sin indre splittelse

I sin omdiskuterede roman "Underkastelse" beskriver den franske forfatter Michel Houellebecq, hvordan Frankrig i 2022 vælger en muslimsk præsident, og hvordan sharia efterfølgende implementeres i det ellers så sekulære samfund. Der åbnes for mange tankevækkende elementer af islamdebatten undervejs i romanen.

Det Muslimske Broderskab fremstår som et politisk parti, der er stort set ligeglads med de sædvanlige politiske stridsspørgsmål. De gør ikke økonomien til omdrejningspunkt for alt andet, sådan som alle andre partier i det vestlige demokrati ellers plejer at gøre det i valgkampen. Nej, for muslimerne er demografi og uddannelsessystemet i stedet det allervigtigste. Den befolkningsgruppe som har den højeste reproduktionsrate og som formår at videregive sine værdier til de kommende generationer, vil sejre. Så enkelt er det. Det er netop på disse to punkter, den vestlige verden har tabt katastrofalt meget terræn og derfor heller ikke kan klare sig i kampen om fremtiden.

For at undgå at det højreekstremistiske parti Front National kommer til magten, går venstrefløjen i koalition med Det Muslimske Broderskab, hvis præsidentkandidat Mohammed Ben Abbas vælges som landets nye leder. Selvom Houellebecqs roman er fiktion, er den blevet omtalt som profetisk, for scenariet med en alliance mellem venstrefløjen og et muslimsk parti er efterhånden slet ikke utænkeligt.

I kølvandet på sommerens mange terroraktioner i Europa har vi set, hvordan polariseringen tager kraftigt til i de vestlige befolkninger. På den ene side står højrenationalisterne, som vil forsvare og beskytte egen kultur og grænser, og på den anden side står venstrefløjen, der tror på moderat islam, integration og åbne grænser. Beskyldninger om fremmedhad, islamofobi, blindhed og naivitet flyver frem og tilbage.

Denne indre splittelse er til muslimernes fordel, især dem som ønsker at fylde det værdimæssige tomrum ud, for europæerne står ikke længere samlet som folk og kultur. De er dybt uenige om, hvad de vil med deres samfund og er begyndt at bekriige hinanden i noget, der i værste fald kunne ligne en kommende borgerkrig.

Det er denne indre splittelse, som europæerne først og fremmest må få helet, hvis kulturen skal overleve i fremtiden.

Af Iben Thranholm

Cand. teol., journalist og samfundsdebattør

2 verdener - kæmper om din sjæl

Af Graham Powell

"To verdener" beskriver, hvordan et menneske kan blive sat fri fra syndens magt og onde ånder.

To verdener øver deres indflydelse på os samtidig, hvad enten vi er klar over det eller ej. Vi kender alle til den synlige verden, men ved normalt ikke så meget om den usynlige.

228,-

Ecosianna.dk
Udfordringens bøger & musik
7356 1500 - 7456 2202

Birte og Peter Nøddebo er Gud og gode forbøns-venner taknemmelige for, at en kæmpetumor i hans ene nyre blev opdaget, indkapslet og opereret i tide. Nu er hans ben også blevet rask...!

- 12-3 år har jeg haft problemer med at sidde ned: en nerve i højre lår gjorde hurtigt så ondt, at jeg hele tiden skulle skifte stilling for at aflaste, fortæller Peter Nøddebo, Toftlund.

- Jeg var blevet enig med min læge om, at mine lår nok var så magre, at nerverne ikke var tilstrækkeligt polstrede, og jeg havde derfor vænnet mig til at have en god pude med til at sidde på.

Jeg har, mange gange, haft gode venner til at bede for mit ben, men lige meget hjalp det.

Til skanning

I begyndelsen af juni var jeg til det årlige "servicecheck" hos lægen og fremførte i den sammenhæng igen mit problem med nerven i højre lår. Lægen begyndte igen at snakke om, at det nok var, fordi jeg er så lidt polstret, og at nerven derfor kommer i klemme omkring bækkenskroglerne.

Af en eller anden grund var jeg pludselig sikker på, at det ikke var tilfældet, hvilket jeg også sagde til min læge. Han endte med at henvise mig til en MR-scanning, fordi der muligvis kunne være tale om begyndende slidgigt eller en begyndende discusprolaps, hvorved nerven ned i højre lår kunne komme i klemme.

"Gæt, hvad jeg fejler"

Et par dage senere var jeg til forbønsmøde med Hans Berntsen i Søstrehuset i Christiansfeld, og jeg havde i mellemtiden spekuleret noget over, om jeg kunne have været så fokuseret på Guds helbredelse af mit ben, at jeg i virkeligheden overhørte noget, som Gud gerne ville gøre mig opmærksom på.

Jeg gik derfor til forbøn hos Hans Berntsen, men ville ikke sige konkret, hvad der skulle bedes for, fordi jeg ville forsøge at flytte fokus bort fra det, som jeg ønskede skulle ske.

Hans Berntsen undrede sig en smule over mit argument, men sagde samtidig, at "Gud ved godt, hvad der er i vejen", hvilket jeg gav ham ret i, hvorefter han bad kort for mig.

Få minutter efter at have rejst mig igen kunne jeg mærke, at der skete noget med mit ben. Smerterne var der stadig, men de havde ændret karakter, og efterfølgende var det ikke nødvendigt hele tiden at skifte stilling, når jeg sad ned.

Tumoren opdages

Efterfølgende mandag blev jeg MR-scannet, og onsdag fik jeg besked på at stille til en CT-scanning torsdag, fordi der var noget, en læge gerne ville kigge nærmere på.

Fredag fik jeg besked på at stille til en samtale efterfølgende mandag på urologisk ambulatorium i Sønderborg.

I Sønderborg fik jeg at vide, at der sad en tumor i min højre nyre, og den skulle fjernes hurtigst muligt.

Noget skete under bøn

Det var jo noget af en melding. Forskellige bedegrupper, som vi er med i, gik straks i gang med at bede for mig og min kone.

Jeg blev også inviteret til et forbønsmøde i Christiansfeld, hvor 3 personer med håndspåbyggelse bad specifikt for mig.

Under forbønnen havde jeg en meget konkret oplevelse af, at min nyre, med tumor og det hele, fysisk blev indkapslet.

En kæmpe tumor

En god uges tid senere blev jeg opereret på Odense Universitets Hospital, hvor min højre nyre inkl. en tumor på størrelse med en voksens mands hoved blev fjernet.

Kirurgen fortalte, at det hele havde været klart indkapslet og adskilt fra resten af kroppen, naturligvis på nær de blodkar og andre forbindelser, der skal være

der, lige til at tage ud, da først nyre inkl. tumor var blotlagt.

Godartet, men farlig

Efterfølgende er helingen gået forbausende hurtigt uden næneværdige mén, og jeg har nu ved et møde på OUH fået at vide, at tumoren var godartet – noget, som lægen tydeligt lod skinne igennem, at han ikke var så vant til at kunne sige til patienten.

Jeg har af lægerne fået oplyst, at en nyretumor normalt kun opdages ved et tilfælde, eller når den er så stor/har gjort så megen skade, at det er for sent, fordi der oftest ikke er direkte symptomer.

Jeg havde forkert fokus

Jeg har i lang tid bedt for helbredelse af mit ben og ventet

på et bønnesvar i form af helbredelse af mit ben.

I al den tid har jeg været så fokuseret på dette, at jeg har overset de svar, jeg har fået fra Gud. Efter lang tid fik jeg endelig fokus vendt i rigtig retning. Nu er jeg helbredt for det, jeg egentlig fejlede, og samtidig gør mit ben ikke ondt mere. Gud er stor.

Under hele forløbet har det været en fantastisk oplevelse at vide, at der har været mange mennesker, der har bedt for mig. Det har givet ro på og fred i sindet.

Gud er stor! slutter Peter Nøddebo taknemmelig. Han er overbevist om, at forbøn gjorde en forskel.

Henri.

Peter Nøddebo havde en tumor i den højre nyre på størrelse med en voksens hoved...

Gospelkoret Saint Michaels Voices synger sammen med Fredericia Bigband den 29. august.

Fredericia Bigband har fejret 40 års jubilæum, og nogle af musikerne fra 1976 spiller stadig i orkestret.

Dobbeltkoncert i Fredericia

Byens gospelkor og bigband mødes for første gang til fælles koncert i Christianskirken.

Gospelkoret Saint Michael Voices "tørner sammen" med Fredericia Bigband til en gratis dobbeltkoncert mandag d. 29. august i Christianskirken.

- Det er lagt op til et brag af en oplevelse, lover den konstituerede dirigent for Saint Michael Voices, Henrik Engelbrekt Refshauge fra Kolding.

De to ensembler holder til i samme by, men de har aldrig lavet koncert sammen før. Det er der dog gode grunde til at lave om på, mener dirigenten.

- Bigband og gospel er ikke

langt fra hinanden, siger Henrik Engelbrekt Refshauge. "Jeg har tidligere lavet koncerter med gospelkor og bigband andre steder i Sydjylland, og de to får det bedste frem i hinanden.

Den lidt rå og meget ekspresive livsglæde, der er i gospelrødderne, går utroligt godt i hak med bigbandets sprøde lyd og rytme.

Alligevel er det desværre så sjældent, gospel og bigband sættes sammen, så jeg er sikker på, der venter publikum en både unik og stærk oplevelse ved koncerten sidst i august, vurderer Henrik E. Refshauge.

Årtiers erfaring samlet

Koncerten vil byde på både kendte og mindre kendte numre.

Både gospelkoret Saint Michael Voices og Fredericia Bigband har jubilæumsår i år.

Gospelkoret har netop fejret sin 10 års fødselsdag med et brag af en koncert før sommerferien, der gav genlyd langt ud over områdets grænser. Bigbandet har fejret sit 40 års jubilæum. Nogle af musikerne i orkestret har været med helt fra starten i 1976.

Fredericia Bigband har haft lejlighed til at spille med danske såvel som mange udenlandske

solister. I front som dirigent står Knud Schwaner fra Odense, der blandt andet har spillet med i Klüvers Bigband.

Gospelkoret har dels en af områdets mest erfarne gospeldirigenter i Henrik Engelbrekt Refshauge, dels har man hentet en af Danmarks bedste gospelpianister ind i Jakob Gunnertoft fra Aarhus.

Også bigbandarrangør og dirigent Jesper Riis står bag den gratis dobbeltkoncert i Christianskirken.

Bodil

Naser Khader i åbent brev til Paven:

Islamisk terror handler også om religion!

Efter drabet på en katolsk præst i Frankrig har paven og andre politiske og religiøse ledere frikendt islam og Koranen for ansvaret for islamisk terror. Men det er helt forkert, skriver den konservative politiker Naser Khader i et åbent brev til paven.

Khader anerkender i brevet pavens gode intentioner, hvorpå han fortsætter:

"...det virkede nærmest patroniserende, da du i stedet sagde, at hvis du skulle tale om islamisk terror, så måtte du også tale om katolsk terror, for der er også katolske mænd, der banker deres kærester. Sikke en sammenligning!

Jeg ved, din intention er god. Du vil ikke stigmatisere almindelige muslimer, og det er sympatisk, men det skader langt mere, end det gavner, når du frikender islam fuldstændig. Faktum er, at islam er i dyb krise. Forudsætningen for positive forandringer er erkendelse af, at der er kæmpe problemer – teologisk og voldeligt...

Mens intellektuelle, vestlige ledere, blandt andre Merkel og Obama, samt velmenende, naive mennesker i Vesten bliver ved med at insistere på, at det ikke har noget med islam at gøre, så kan terroristerne ikke sige det tydeligere med alle deres henvisninger til Koranen og hadith, at det har alt at gøre med islam!", skriver Khader og beder i stedet paven hjælpe muslimer med at gøre islam til en fredens religion.

Men det vil ikke ske uden en erkendelse og fordømmelse af islams aktuelle problemer, mener Naser Khader, der har læst teologi og betegner sig selv som en "kulturkristen muslim".

Bodil

2.000 var til IMs bibelcamping i Hjallerup

Indre Missions bibelcamping på markedspladsen i Hjallerup i Nordjylland i uge 30 havde i år temaet "Har du tid?"

Emnet blev bl.a. belyst af sceneudmykningen, som var en kæmpe urskive. Fra scenen lød både taler og lovsang, og mange af deltagerne i integrationscam-

pen fortalte, hvordan de kom til tro på Jesus. Det norske folk-band Humming People trak mange gæster, og lejren sluttede med fem timers lovsangsfest lørdag aften.

Indre Missions femte bibelcamping i Hjallerup samlede 2000 i år. Billedet er fra 2013.

Religionsrapport

Danmarks Radio optog en udsendelse til programmet Religionsrapport, som stadig kan høres på P1. Her fortæller nye kristne fra forskellige lande om det at være på bibelcamping i Danmark. Der er også et interview med Krista Rosenlund Bellows, som er landsleder for IM's tværkulturelle arbejde.

Bodil

Ugens bedeemner

- * Ban vej for en dansk folkevækkelser med dine bønner.
- * Bind de falske åndsmagter, som du ser er virksomme i dag.
- * Bed om levende menigheder.
- * Bed for skoler, medier og politikere.

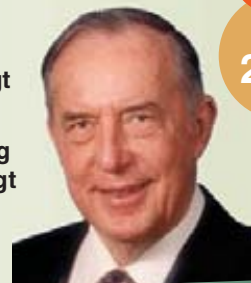
Bøn forandrer Danmark!

HVOR VISDOMMEN BEGYNDER

Bibelen siger, at frygt for Herren er "begyndelsen til visdom" og "begyndelsen til kundskab". Ordsprogene 14,27 kalder den endda for "en kilde til liv"!

Men ved folk i virkeligheden, hvad det vil sige at have "frygt for Herren"?

Oplev hvordan du får fred og tillid gennem at opelske frygt for Herren – Det sted "Hvor Visdommen Begynder!"

NYHED

PRIS 200,-

Derek Prince Ministries
Tlf. 40 77 77 85 | info@derekprince.dk

Kan købes hos alle boghandlere eller på:
WWW.DEREKPRINCE.DK

LEDER

Bevisbyrden er ikke vores

I dag udfordres vi ofte som kristne af ateister, som blankt afviser selv de mest indlysende fakta, som fx at Jesus har levet. Det er, som om hele bevisbyrden påhviler os. Som om vi er under anklage og skal bevise det, vi tror på.

Tag nu fx det berømte ligklæde i Torino. Ateister - ja, selv nogle hårdhjertede protestanter - påstår frejdigt, at det er et "katolsk svindelnummer", som en facebook-læser for nylig skrev om en artikel, vi havde bragt. Det er jo nemt bare at råbe svindel. Men lad os ved hjælp af bogen "Det sande ansigt" (Gyldendal) vende bevisbyrden. Bogen er skrevet af en dansk læge, Niels Svensson, som er med i den videnskabelige gruppe, der i årtier har undersøgt ligklædet. Efter at have sandsynliggjort, at det virkelig er Jesu ansigt og krop, der er brændt ind i ligklædet som et uforklarligt opstandelse-aftryk, nævner han, hvad der skulle til for at skabe et falskneri.

Falskneri - hvordan?

"Hvis man alligevel hælder til en middelalderlig datering (dvs. et falskneri), så skal skaberen af dette unikke billede, dengang - for ca. 700 år siden - have husket:

- at skaffe et ligklæde fra oldtiden og forsyne det med limstenspartikler og pollen fra Jerusalem.
- at afbilde en person med patofysiologisk korrekte træk, der kunsthistorisk tidligst er set i 1600-tallet.
- at gengive dødsstivheden i benene som en perspektivisk forkortning.
- at undlade afbildning af fødderne på forbrilledet.
- at afsætte menneskeblod uden billeddannelse under pletterne.
- at påføre specifikke piskemærker fra en romersk flagrum.
- at afsætte slidmærker på ryggen fra korsets tværbjælke.
- at fremstille billedet så usædvanligt, at mellemhåndsknogler afbildes.
- at gengive personen uden brug af skyggevirkning og i stedet forsyne det med tredimensionale informationer.
- at gengive personen som et fotografisk negativ - godt 500 år før fotografiens opfindelse.
- at påføre billedet så akkurat, at én hørfiber farves, mens nabofibren lades urørt - fibre, tyndere end et menneskehår.
- at skabe et billede så overfladisk, at det ikke ses i UV-lys eller ved gennemlysning, som desuden er retningsløst, termisk og kemisk stabilt.
- at skabe et kunstværk, hvis stil er ukendt i senmiddelalderens billedtradition."

Tænk, det var virkelig Jesus...

Kort sagt, det er ganske enkelt umuligt at skabe et falskneri, der indeholder alle de overraskende detaljer, som ligklædet indeholder. Evangelierne beretter præcist om Jesu korsfæstelse: den voldsomme piskning, tornekrøningen, at hans skinneben ikke blev knust, som det var normalt, men at han i stedet blev stukket med et spyd i siden. Lægen noterer:

"Nøjagtig samme medfart fik den korsfæstede mand i Torinoklædet. Oven i købet suppleres og udbygges evangelierne med forbløffende og troværdige medicinske detaljer (nagler i håndled, tommel bøjet ind i hulhånden, blodsporenes forløb og tidsmæssige dannelse, kvælning, dødsstivhed, passionens og gravlæggelsens tidsforløb) samt arkæologiske detaljer, f.eks. brugen af den specielle romerske flagrum-pisk."

Bogen indeholder mange flere detaljer - fremlagt så korrekt og uden polemik, at man næsten ikke bliver klar over, hvor stort et bevis, vi her står overfor. Ikke blot på, at Jesus selvfølgelig har levet, men også på, at Bibelens beretning er troværdig, og at Jesus virkelig led en langt mere frygtelig død, end vi normalt forestiller os. Og det største mirakel er, at Han gjorde det frivilligt. - For os.

"Åh! Min kære Jesus, aldrig fatter jeg, at du kunne lide, korsets død for mig. Tak at lyset skinner altid klart derfra. Tak for hver som finder dig på Golgata."

Henri Nissen

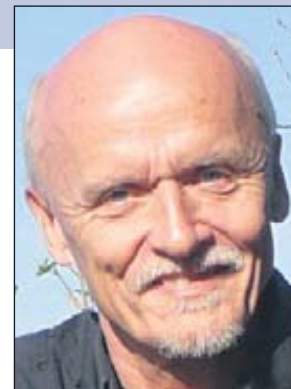
Ansvarshavende redaktør

UGENS PRÆDIKEN

Af Jan Lindell

Seniorrådgiver i
Mandecentret i København

Bespottelse af Helligånden

At synde imod Helligånden er en virkelig og forfærdelig mulighed.

Når Jesus talte, var der tyngde i ordene. Således også i teksten til denne søndag. Al synd kan tilgives menneskene.

Kun bespottelse af Helligånden kan aldrig tilgives. Begge dele er så kategoriske udsagn - om hver sin ende af tilgivelsens spektrum - at kun Gud selv har tilstrækkelig autoritet til at fremsætte dem.

De beskriver den vidunderligste inklusion og den forfærdeligste eksklusion, et menneske kan opleve. For synd er jo det, der skiller os fra Gud. Vi blev skabt til at leve med Gud i hans egen glæde, så uden adgang til Gud er vi derude, hvor der ifølge Jesus kun er "gråd og tænderskæren" tilbage.

En virkelig og forfærdelig mulighed

Alle mennesker har syndet. Men Guds tilgivelse af synd åbner døren op igen til fællesskab med ham. Så når Jesus siger,

Lige så forfærdeligt budskabet om bespottelsen af Helligånden er, lige så fantastisk og glædeligt er dette andet ord fra Jesus. Det er vigtigt at huske, hvis man skulle få den tanke, at man selv har begået den utilgivelige synd.

at der er én synd, som ikke kan tilgives, peger han på en virkelig og forfærdelig mulighed: evig fortabelse borte fra Gud.

Hvori består da den synd, der har så frygtelig en konsekvens? I, at man gennem lang tids for-

hærdelse trodsigt modsætter sig Guds forsøg på at drage en til sig.

Helligånden forsøger kærligt og myndigt at overbevise om synd, dom og retfærdighed, men med foragt og hån viser man ham fra sig og lukker sig til. Man anbringer altså sig selv, i udtrykkets mest fatale betydning, "uden for pædagogisk rækkevidde".

Som der står i en gammel Bibelkommentar: "Der er ingen kur for en synd, der er så direkte vendt imod sin egen medicin."

Hvad er denne synd ikke?

Bespottelsen af Helligånden er altså ikke en synd, man uforsvarende begår. Der er ikke tale om et uigennemtænkt udbrud eller en uoverlagt handling.

Det er ikke den synd, Rowan Atkinsons nye præst i filmen "Fire bryllupper og en begravelse" begår, da han ved vielsen af det ene par i kirken i sin nervøsitet og forfjamskelse påkalder "the Holy Spigot" (ventil, vandhane) i stedet for "the Holy Spirit".

Det er heller ikke dit nye fald i den synd, du så længe har forsøgt at blive fri af.

Al anden synd kan tilgives menneskene

For med hensyn til alle disse andre synder siger Jesus, at de kan tilgives menneskene. Lige så forfærdeligt budskabet om bespottelsen af Helligånden

er, lige så - ja om muligt endnu mere - fantastisk og glædeligt er dette andet ord fra Jesus. Det er vigtigt at huske, hvis man skulle få den tanke, at man selv har begået den utilgivelige synd.

Det er der ikke så få mennesker, som i tidernes løb er kommet i anfægtelse over, og vores sjæles fjende nyder, når det sker. Når han kan bilde et barn af Gud ind, at vedkommende er skilt fra Gud for evigt på grund af sin synd, så er Jesu død gjort virkningsløs for dette menneske, og det fryder Djævelen.

Ord til en bange sjæl

Martin Luthers gode præstevæn, Georg Spalatin, var blevet syg og kraftsløs af tanker om at have syndet ud over tilgivelsens grænse.

I et brev går Luther i rette med ham og peger på, at han stiller sig på Djævelens side ved at tænke sådan. Tværtimod, skriver Luther. Det gælder om at ære Gud ved at bevare troen på, hvor stor en frelse, han har tilvejebragt ved Jesu død og opstandelse. Luther skriver:

"Det er derfor min oprigtige bøn og formaning, at De vil slutte Dem til os store og hårdkogte syndere, så De ikke gør Kristus lille og ubetydelig for os, som om han kun kunne hjælpe imod opdigtede, barnlige synder. Nej, ... han er sat af Gud til frelse, til den som alene kan og vil forløse dem, som har begået de største, værste, kort sagt alle verdens synder, altså også de virkelige, store, alvorlige og forbandede overtrædelser og misgerninger." Der må en virkelig frelse til for ægte, fordømte syndere.

Kun Helligånden kan åbenbare for mig, at jeg er en synder, og at Jesus kan frelse mig. Hvis jeg bliver ved med at stoppe fingrene i ørerne og række tungen ad Ånden, udelukker jeg mig selv fra tilgivelsens mulighed. Men lader jeg Ånden virke i mig, så gælder det: "Al synd kan tilgives menneskene". Og når jeg således er tilgivet, kan jeg med frimodighed træde ind i Guds nærhed og hans glæde!

Af Flemming Mølhede

Ledende præst,
København Vineyard

En syg kirke er en sund kirke

Sygdom og sundhed går ikke normalt hånd i hånd, men en syg kirke er faktisk selve forudsætningen, hvis du vil have en sund kirke i vækst - og den kan kun være sund, hvis den er inkluderende.

Jeg er ikke tilhænger af om-svøb, så vi går lige til sagen på bedste pædagogisk vis med de fire største hv-spørgsmål, og vi starter med det vigtigste: Hvorfor skal vi være en inkluderende kirke?

Lad os gå direkte til den sande kilde for at finde svar:

"Så brød han op og kom til sin far. Mens han endnu var langt borte, så hans far ham, og han fik medynk med ham og løb hen og faldt ham om halsen og kyssede ham." (Lukasevangeliet 15,20).

Kirken må og skal være inkluderende, for kirken er dem, der stiller sig selv til disposition for at vise Faderens kærlighed til verden. En kirke, der betingelsesløst løber mennesket i møde med en åben favn, ligesom Faderen.

En syg kirke er en sund kirke, fordi det er en normal kirke, som består af unormale mennesker - der er jo noget med os alle. Der er altid et eller andet med os, som ikke er helt normalt, hvilket kan være alt fra en lille underlig detalje til helt overskyggende og store fejl.

En favnende far

I Biblen er menneskets historie fra først til sidst en inkluderende historie om en Far, der bøjer sig med åben favn ind over og puster liv i alt det skabte. En spejdende og favnende Far, som står på Himlens balkon og råber "kom" til hele sin skabning. Inkluderende kirke må dybest set være et udtryk for Faderens omfavnelser af mennesket, og kirken har først og fremmest til opgave at vende menneskets øre mod Faderens hjerteslag.

Dette sker ikke kun gennem ord, for evangeliet er den fine balance mellem både ord og handling.

Mere end søgervenlig

Inkluderende kirke er langt mere end et søgervenligt koncept, hvor man eksempelvis har sørget for sprogligt relevante gudstjenester. Inkluderende kirke har et mentalt sprog, hvor vi viser Faderens hjerte, før vi taler om det.

Det handler altså ikke om søgervenlige færdigheder, men snarere om en mentalitet: at byde folk velkommen tre gange, før de når at sætte sig i kirken, er vel en selvfølge, men det inkluderende griber dybere ind i kirkens væsen og er en del af fællesskabets grundlæggende karakter.

Inkluderende kirke opleves

derfor også bedst gennem det, der siges mellem linjerne.

Søgervenlig adfærd er kirkens udtryk, mens det inkluderende har at gøre med kirkens identitet. Kirken er altså ikke nødvendigvis inkluderende, selvom vi i mødet med ikke-kirkevanter mennesker for eksempel behersker den rette terminologi, afholder liturgisk tilgængelige gudstjenester og i det hele taget forsøger at fremstå kulturelt relevante.

Inkluderende kirke er hjertets sprog.

Plads til morderen

Hvad og hvem er en inkluderende kirke så mere konkret? Igen, lad os se på Jesu' udsagn, for der hersker ingen tvivl om hans målgruppe, da han sagde: *"De raske har ikke brug for læge, det har de syge"* (Lukasevangeliet 5,31-32),

og han siger også helt tydeligt, hvem vi skal inkludere:

"Når du indbyder til frokost eller til middag, så undlad at indbyde dine venner, dine brødre, dine slægtninge eller dine rige naboer, for at de ikke skal indbyde dig igen og gøre gengæld. Nej, når du vil holde en fest, så indbyd fattige, vanføre, lamme og blinde. Da skal du være salig, for de har

ikke noget at give dig til gengæld. Men det vil blive gengældt dig ved de retfærdiges opstandelse" (Lukasevangeliet 14,12-14).

Den inkluderende kirke må altså være at finde, hvor ufuldkomne mennesker kommer sammen, og jeg mener - lidt sat på spidsen -, at en syg kirke er en sund kirke: en inkluderende og sund kirke i vækst vil altid være et fællesskab, som består af ufuldkomne mennesker.

En syg kirke er en sund kirke, fordi det er en normal kirke, som består af unormale mennesker - der er jo noget med os alle. Der er altid et eller andet med os, som ikke er helt normalt, hvilket kan være alt fra en lille underlig detalje til helt overskyggende og store fejl.

At tro, at alle andre er normale, er en illusion. Forventningen om den perfekte partner, den perfekte chef, arbejdsplads eller kirke er en illusion. Selv de mennesker, der har haft allerstørst betydning for os gennem livet, er heller ikke fejlfrie.

Hvis du endnu ikke er overbevist, er det måske fordi, du ikke er tæt nok på det andet menneske...

Københavns Vineyard

I København Vineyard har

evnen til at relatere og bygge fællesskab med Gud, hinanden og vores medmennesker fra alle samfundets lag. Hvis vi vil lære Guds inkluderende kærlighed bedre at kende, er forudsætningen, at vi må blive virkelige med os selv og hinanden. Men da bliver fællesskab besværligt.

Som Henri Nouwen formulerede det: *"Fællesskab er det sted, hvor det menneske, du mindst ønsker at møde, altid findes."*

Det perfekte fællesskab er en illusion. Jean Vanier sagde: *"Fællesskab sker dér, hvor vores begrænsninger, frygt og egoisme bliver afsløret for os."*

Fællesskabet i Faderens favn vil altid afsløre vores fejl og mangler for hinanden. Det er derfor ikke underligt, at så mange af os har svært ved at relatere til fællesskabet, men selvom det i praksis er svært at være fællesskab, er det jo dybest set det, vi mennesker længes efter.

Relations-allergi

Mange af os lider af en form for relations-allergi, hvor vi på den ene side længes dybt efter venskabet med andre, og på den anden side bliver vi nemt "syge" af det - fællesskab giver os røde knopper.

Derfor siger vi på samme tid "elsk mig, men lad være at elske mig; tag imod mig, men hold dig på afstand!" Når inkluderende kirke alligevel kan lykkes, er det fordi, kærligheden overvinder isolation og menneskefrygt.

Inkluderende kirke fremstår da i sin skønneste form, når den opleves med vores individuelle fejl og mangler. Kirken bliver noget helt særligt, når vi kommer sammen som ufuldkomne og fejlbarlige mennesker. Kun i Guds favn kan vi sammen blive til det, vi ikke er i os selv.

Det har altid fascineret mig, at det kan lade sig gøre at være inkluderende kirke, når vi er så forskellige, som vi er, men det bekræfter blot, at vi virkelig er skabt til fællesskab.

Den første kirke

Vi bærer dog hver især rundt på en hel del forestillinger, der forvirrer os i processen med at udvikle os til et inkluderende

fællesskab. For mange er det et idealbillede af kirken, der spænder ben for dem.

I Apostlenes Gerninger kapitel 2 finder vi en ret udførlig beskrivelse af den allerførste kirke, som dannedes på pinsedagen: de holdt fast ved læren, ved fællesskabet, var fælles om alt, fordelte deres penge mellem fattige, var enige (!) og kom hver dag sammen både i templet og i mindre grupper for at tilbede Gud.

Hver dag kom folk til tro, og som fællesskab nød de stor anseelse i samfundet. Vi reagerer meget forskelligt, når vi læser dette. Nogle af os fascineres og ville spontant have meldt os ind i kirken. Skeptikerne derimod tvivler på, om det nu også er en sandfærdig beskrivelse af den første kirke.

Drøm eller virkeligt

Teolog Dietrich Bonhoeffer skrev:

"Men Guds nåde forvirrer hurtigt disse drømme... jo hurtigere denne desillusionering overgår den enkelte og fællesskabet, des bedre for begge. De, som elsker drømmen om et kristent fællesskab mere end det kristne fællesskab i sig selv (som det virkeligt er), ødelægger det kristne fællesskab, selv om deres intentioner er nok så ærlige og hengivne."

Bonhoeffer giver her en direkte opfordring til at gøre op med idealistiske og urealistiske forventninger og i stedet acceptere, at en syg kirke er en sund kirke, for vi har alle brug for den inkluderende kirkes fællesskab.

I Faderens omfavnelser finder vi den sammenhængskraft, som skal bære det inkluderende fællesskab. En kærlighed, der forpligter. Igen må det være i Faderens favn, og kun dér, vi formår at forpligte os over for hinanden som fællesskab.

Det er, når vi gribes af Hans inkluderende kærlighed, vi formår at forpligte os irrationelt til hinandens velbefindende - og det er inkluderende kirke i både ord og handling.

Ugens breve til Suh

Skriv til: Psykolog Suh B. Jacobsen, Nordgårdsvej 109, 4030 Tune, eller mail til: Suh@Udfordringen.dk. Ikke alle breve offentliggøres. Du er velkommen til at være anonym. Hjemmeside: www.suhjacobsen.dk

Ny bog:
Spørg Suh
- de bedste
brevkasser

Mareridt er ikke ualmindeligt hos børn

Kære Suh

Min datter på 8 år har tilbagevendende mareridt.

Vi prøver at give hende så meget tryghed som muligt, når vi putter hende, læser for hende, beder aftenbøn osv. Når hun vågner og er bange om natten, får hun lov til at sove videre inde hos os.

Hun kan som regel ikke huske, hvad hun drømte, næste dag, så vi ved ikke så meget om indholdet af drømmene (det er måske heller ikke så vigtigt?).

Er der ellers noget, vi kan gøre?

Hilsen Marie

Er der en masse input lige inden sovetime er det svært for det indre system at falde helt til ro og i stedet må underbevidstheden i gang med at bearbejde.

ene eller den anden måde.

Spørg fx: "Kan du vise os på din iPad/computeren hvordan indholdet af dine mareridt ser ud?" Hvis hun kan det, er det sandsynligt, at mareridtene bl.a. udspringer af indtryk fra digitale

medier.

Vær også opmærksomme på, hvor meget tid hun generelt bruger på iPad/computer, og hvad det er, hun ser her.

Mange gange er vi voksne slet ikke nok opmærksomme på,

hvad det egentlig er, der suser forbi vores børns øjne, når de klikker rundt på alverdens reklamer og links.

Prøv i en periode helt at afholde hende fra at kigge på skærme de sidste timer inden hun skal sove – også selvom det er dejligt praktisk, at hun sidder og hygger med det, mens I rydder op m.m.

Er der en masse input lige inden sovetime, er det svært for det indre system at falde helt til ro, og i stedet må underbevidstheden i gang med at bearbejde.

Hvis det skyldes en mere generel utryghed kan det være sværere at afdække. Prøv at indhente oplysninger om jeres datters oplevelse af sin hverdag (som nogle gange adskiller sig fra det, vi som voksne observerer).

Spørg hende fx: "Hvad gør din dag rigtig god?" og "hvad skal der til for at din dag bliver dårlig?" I

kan også lave en lille "dagbog", hvor I hver aften evaluerer dagen og giver den en karakter fra 1-3, hvor 1 = en dum dag, 2 = en OK dag og 3 = en rigtig god dag.

Dette er en meget enkel karakter-skala, som de fleste børn forstår, og samtidig giver det et godt udgangspunkt for at snakke om, hvorfor dagen skal have den pågældende karakter. Er der noget i jeres datters dagligdag, som gør hende utryg eller ked af det, dukker der forhåbentligt oplysninger op om det i sådanne snakke.

Indtil I får bugt med mareridtene på den ene eller anden måde, lyder det som om I giber det helt fint an ved at give hende den ydre tryghed, som hun har brug for, når hun bliver bange inde.

Hilsen Suh

Kære Marie

Mareridt hos børn i den alder er ikke ualmindeligt. De har en veludviklet fantasi og modtager samtidig utrolig mange inputs, som hjernen ikke altid kan nå at bearbejde eller er i stand til at forstå, særligt i den digitale tidsalder vi lever i nu.

Selvom jeres datter ikke kan huske så meget fra sine mareridt, så prøv alligevel at høre hende ad, om der er et særligt

tema, der går igen?

Måske hun ikke kan huske detaljer, men det ville være fint, hvis I kunne få overordnede oplysninger fra drømmene, som kan hjælpe jer med at vurdere, om det mon primært er det man kalder "dagsrester" – altså, indhold som primært skyldes ubearbejdede indtryk fra dagen – eller om det skyldes en mere grundlæggende utryghed, som kan skyldes dårlig trivsel på den

Hjælp - jeg tuder for et godt ord

Kære Suh

Jeg skriver til dig, fordi jeg har det problem, at jeg har svært ved at styre mine tårer generelt.

Jeg tuder simpelthen, hver gang jeg bliver oprørt eller særligt optaget af noget. Det er virkelig generende og meget frustrerende!

Når jeg bliver rigtig glad – så tuder jeg, når jeg bliver gal – så tuder jeg, og selvfølgelig når jeg er ked af det, men det er ligesom naturligt.

Jeg forstår ikke, hvorfor tårerne kommer så nemt og hele tiden, og jeg vil meget

gerne ændre det, for det er virkelig en hæmsko.

Jeg afholder mig fx nærmest fra alle konfrontationer eller konflikter, fordi jeg ved, at jeg vil begynde at tude, så snart følelserne kommer lidt i kog, og det er bare så ydmygende.

Jeg er frustreret over mit problem, fordi det både forstyrrer mig i at holde fokus, og fordi jeg ikke vil have, at andre skal tro, at jeg prøver at bruge mine tårer til at manipulere med. Hjælp!

Hilsen Tudemarie

Kære Tudemarie

Jeg kan godt forstå din frustration, for det er virkelig ubehageligt slet ikke at kunne kontrollere, hvornår man vil være sårbar.

Vi har alle sammen brug for ind imellem at kunne skjule eller dæmpe vores følelser, når vi fornemmer, at det vil være uhensigtsmæssigt enten for os selv eller for andre at give los. Autenticitet og ærlighed er prisværdigt, men at bryde sammen nede i Netto er ikke specielt fordelagtigt.

Her er det rart at kunne holde sammen på sig selv så længe, at man kan udskyde sammenbruddet, indtil man kommer hjem i private og mere trygge rammer.

Jeg forestiller mig, at din problemstilling er lidt mere kompleks end som så, og for at komme til bunds i det er du måske nødt til at opsøge terapeutisk hjælp i form af et forløb.

Men du kan prøve at overveje følgende: Måske er det faktisk ikke så meget det, at du føler noget, der får dit system til at reagere med gråd – men ironisk nok, at du føler for lidt?

Hvad jeg mener er, at nogle mennesker af forskellige grunde er blevet utrygge eller decideret bange for deres egne følelser

samt for deres intuitive reaktioner på disse følelser. Derfor undertrykker de følelserne – især de stærke af dem – og efterhånden bliver det en automatiseret proces, de slet ikke er klar over finder sted. Dette giver en form for psykisk overtryk indeni, og kroppen og hele det indre system vil på et tidspunkt blive nødt til at lukke lidt af det overtryk ud. Ligesom når en gammeldags kogekedel lukker damp ud, når det kogende vand skaber overtryk indeni den.

I din situation er det måske bare undertrykte følelser, der er problemet – og dampen, der lukkes ud sker i form af dine tårer? Den energi dine stærke følelser genererer, bliver altså kanaliseret ud som gråd!

Prøv at tænke over, hvad der måske ville være et mere passende udtryk for din glæde/vrede? Hvad har din krop eller dit system i virkeligheden brug for at gøre – i stedet for at græde? Prøv at mærke, hvad der aktiveres i din krop udover en trang til at græde?

Måske kan du mærke, når du gør dig rigtig umage, at der er en lille tilskyndelse til at juble, klappe begejstret eller hoppe op og ned, når du bliver rigtig glad? Og måske du også hen ad vejen kan

Det er måske bare undertrykte følelser, der er problemet – og dampen, der lukkes ud sker i form af dine tårer? Den energi dine stærke følelser genererer bliver altså kanaliseret ud som gråd!

komme i kontakt med en intuitiv trang til at knytte hænderne eller stampe i gulvet med fødderne, når du bliver rigtig vred?

Overvej om disse måske mere matchende reaktioner er nogle du kan genkende, og om det måske er reaktioner, der er "forbudte" i dit system (det kan der være mange forskellige grunde til, fx opdragelse, uheldige oplevelser, rollemodeller osv.)? Hvis dette er tilfældet, giver det god mening, at dit system har lært at lave en overspringshandling og i stedet

tyer til gråden. På den måde har du fået en anden mere "acceptabel" måde at reagere på.

For at bryde dette uhensigtsmæssige mønster kræver det en skærpet opmærksomhed på de undertrykte følelser og reaktioner, som ligger gemt i kroppen – og dernæst en træning i at turde lade dem være samt at handle på dem.

Det er ikke umuligt at gøre det på egen hånd, men det er et svært stykke arbejde, som de fleste har brug for professionel hjælp til.

Hotline til Suh

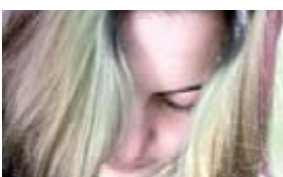

På alle onsdage fra kl. 10-11 kan du ringe til Udfordringens psykolog Suh Jacobsen på 46 96 89 69.

Nogle af spørgsmålene bringes senere i brevkassen.

Du kan fortsat skrive pr. brev eller mail til:

Suh Jacobsen, Nordgårdsvej 109, 4030 Tune, e-mail: Suh@Udfordringen.dk

Kristusfiguren kan ses fra hele OL-byen

Den jødiske bygherre blev kristen, mens han arbejdede med statuen. Den er et af verdens syv moderne vidundere.

Den 38 meter høje statue **Cristo Redentor**, Kristus Forløseren står på det 710 meter høje Corcovadbjerg i OL-byen Rio de Janeiro i Brasilien.

Kristusfiguren måler 28 meter

fra hånd til hånd og er bygget af svensk cement. Statuen blev indviet 1931.

Den brasilianske bygningsingeniør Heitor da Silva Costa fremstillede Kristusfiguren assisteret af den franske billedhugger Paul

Landowski.

Brasilianske katolikker finansierede byggeriet, hvis bygherre var den italienske ingeniør Heitor Levy. Det fortælles, at han under arbejdet konverterede fra jødedom til kristendom. Han har

også indmuret en flaske i skulpturens hjerte med navne på sine forfædre og slægtninge.

Den 7. juli 2007 blev *Kristus Forløseren* udnævnt til at være et af den moderne verdens syv underværker. Dermed er den

optaget i *New Open World Corporation*, NOWC, skabt af schweizeren Bernhard Weber.

I 2013 blev den kåret som vinder af Travellers' Choice som bedste seværdighed.

Bodil

Læs på de følgende sider om OL + Troen bl.a. om gladiator kampe i oldtiden, de kristnes kamp på arenaen, henvisninger til den tids OL i apostlen Paulus' breve - og om kristne atleter i nyere tid.

"Se løberne og bokserne"

Paulus brugte billeder hentet fra en verden af intens kamp for at vinde og undgå skammen ved at tabe. Det var et dristigt træk af ham, for de græske lege var tæt forbundet med dyrkelsen af de græske guder.

Af ph.d. Morten Hørning Jensen, redaktør af TEL og lektor på Menighedsfakultetet

Den græske kulturs indflydelse og betydning på Paulus' tid var kolossal. Græsk sprog og kultur bandt store dele af Middelhavsregionen og Mellemøsten, sammen.

Alle ville være græske. Da romerne indtog de gamle græske områder, hjemtog de (i betydningen plyndrede) alt, hvad skibene kunne bære af græske statuer og højuddannede mænd, der blev skattede slaver i de romerske familier med ansvar for at piske noget græsk kultur og sprog ind i børnene. Selv jøderne i Jerusalem var på et tidspunkt fyr og flamme for at blive "græske".

Olympiske Lege

Ét af de vigtigste redskaber til udbredelsen af græsk kultur var det, vi i dag kender som de olympiske lege.

Hvert fjerde år siden 776 f.Kr. var unge drenge blevet sendt ud fra Olympia-helligdommen i det vestlige Peloponnes med et budskab til alle græske bystater: Om ti måneder i den olympiske måned (6. august-29. september), når høsten er i hus, vil der endnu en gang blive afholdt olympiske kampe til ære for den øverste af de 12 olympiske guder, Zeus.

Græsk genfødsel

For at forstå betydningen af de olympiske lege i den græske verden skal vi tilbage til den græske kulturs genfødsel i det 9. århundrede f.Kr. Forud var gået en mørk periode med omvæltninger og store civilisationers undergang.

Ud af dette magttomrum opstod der i det 9. og 8. århundrede i det ægæiske område en lang række små, selvstændige græske bystater, der i løbet af de næste århundreder skulle vise sig at have kraft nok i sig til at besejre den kendte verden militært og skabe en kultur så rig, at vi i Vesten stadig står i stor gæld til den. Det har fået forskere til at spørge sig selv: Hvad bandt disse

Den berømte bronze-statue fundet i Rom af en bokser, der gør sig klar til kamp – eller hviler ud efter en. Læderet omkring hænderne og håndleddene var ikke for at beskytte modstanderen, men for at stive håndleddene af, så de ikke brækkede ved hårde slag, og for at beskytte knoerne mod at blive slået i stykker. Bemærk de mange sår og den arrede hud.

Foto: © Wikimedia commons.

små enheder sammen til så stor styrke? Ét af de vigtigste svar på det var de pan-hellenske lege i Olympia og siden i Delfi, Isthmia og Nemea.

"Pan-hellensk" betyder "alle grækere", dvs. "alle græske mænd" var indbudt til at deltage. Disse lege var langt mere end blot sportskonkurrencer. De var religion, politik, militær og kulturudveksling uløseligt forbundet. "Den olympiske fred" fulgte med annonceringen, og krige skulle indstilles, så de græske guder med Zeus i spidsen kunne dyrkes og æres.

Ære at vinde, skam at tabe

Et afgørende særkende ved græsk kultur var indædt vilje til at kæmpe og vinde. De græske "lege" var ikke for sjov! Det græske ord bag "konkurrence" eller "lege", agon, oversættes bedre "kamp" eller "kappestrid".

Når man skal forklare den græske kulturs succes, har man derfor talt om "den agonistiske ånd" eller "den græske kappestridsånd". Den græske kultur var intenst bundet op omkring den evige kappestrid om sejr og ære. Målet var at opnå "evig berømmelse" (kleos afthiton), og den "græske bibel", Homers digte i Iliaden og Odysseen, er én lang perlerække af heroiske mænd, der kæmper på slagmar-

ken for deres ære og et navn, der aldrig blegner. Men et evigt navn kunne ikke blot vindes på slagmarken.

Sejrskransen

Et stadion var mindst lige så godt. Her kæmpede bystaternes sønner om "ærens sejrskrans".

Til de fire store pan-hellenske lege blev der ikke uddelt andre præmier end sejrskranse. De gik under betegnelsen "de hellige kranslege" (agones hieroi kai stefanitai), hvor æren ved at vinde var så stor, at det var alt rigeligt. Æren holdt nemlig hele livet og helst lidt mere. Bystyrerne tildelte livslang pension til vinderne i form af bespisning i et af byens templer. Professionelle poeter blev betalt for at skrive hyldestsange til vinderen, og når vedkommende døde, blev mesterens sejrskranse afbildet på hans gravsten. OL-vinderne var heltene over alle helte, de var selve indbegrebet af den "græske dyd" (arete) om det excellente og perfekte.

Herakles var forbilledet

Selv havde de den græske helt (heros) over alle, Herakles, som deres forbillede. Han opnåede guddommelig status gennem sit livs mange bedrifter (bl.a. "de tolv arbejder"), lidelser og afsavn.

En af de olympiske leges grundmyter gør også ham til

OL's grundlægger og den første OL-mester. Så stor var iveren efter at vinde, at den græske skribent Dion Chrysostomos (40-110 e.Kr.) siger, at selvom en olympisk krans blot er af blade, der visner, "ærer mange den mere end selve livet" (31.110).

Men tabte man, var der ingen nåde. Grækerne havde ingen træstepremier af sølv og bronze. Faktisk var det en stor skam at tabe, for slet ikke at tale om at give op. Ifølge den stoiske filosof Epiktet (55-138 e.Kr.) blev man ligefrem straffet med piskeslag, bundet i middagsheden og tvunget til at æde af stadionets sand, hvis man trak sig uden kamp! På stadion vandt en mand sit livs lykke – eller sit livs ulykke.

Træning, mål og afsavn

Alvoren gjorde, at der blev trænet med stor iver og målrettedhed. Forskellige ting tyder på, at de antikke sportsudøvere ikke stod tilbage for nutidens, hverken i træning eller snyd. Matchfixing og bestikkelse af dommere var et problem allerede i antikken! Men selvom snyd kan skabe resultater, er forberedelse trods alt mere effektiv. Oprindeligt fungerede annonceringen af legene ti måneder i forvejen sådan, at nu begyndte i de græske byer en intensiv træningsperiode for de unge mænd og soldater, der kunne gøre sig forhåbninger om at vinde. For at ingen skulle begå den fejl at overvurdere sig selv, skulle alle deltagere møde op til legene en måned i forvejen, så man kunne sikre sig, at kun top-forberedte deltagere fik starttilladelse.

Professionelle

Senere i den hellenistiske periode (fra det 3. årh. f.Kr.), hvor de små bystater blev omdannet til større forbund eller riger, blev atleterne professionelle. Der var penge til at købe sig til de bedste atleter, der i professionelle træningsskoler fik alt lagt til rette, fra træning til kost. Et ekstraordinært fund af en OL-deltagers skelet i byen Metapontum (Syditalien) afslører, hvordan denne atlet et liv igennem havde spist sund kost (hvilket kan ses af tændernes opbygning) og trænet sig til en

stor og stærk muskulatur (hvilket kan aflæses af knoglerne). Disse veltrænede kroppe fik ligefrem den romerske filosof Seneca til med væmmelse i stemmen at skrive: "Det er tåbeligt og ganske upassende for en uddannet mand at tilbringe al sin tid på at erhverve svulmende muskler, en tyrenakke og enorme lunger".

Med andre ord: Man kom ikke sovende til en sejr i de olympiske lege.

Med Paulus til OL

Vi kan sammenfatte det, vi har set om de græske idrætslege, i tre hovedpunkter:

(a) Legene var allestedsnærværende. Det var én af de mest grundlæggende ting ved at være "græsk".

(b) De var forbundet med dyrkelsen af de græske guder, særligt Zeus.

(c) De stod for det græske ideal om at kæmpe til sidste blodsdråbe og vinde sig "evig berømmelse".

Det hjælper os til at fornemme to vigtige ting omkring Paulus' brug af disse idrætsbilleder.

Målet

For det første kan vi lægge mærke til, at Paulus bruger atleternes kamp som et eksempel til efterfølgelse. En atlets iver og enøjethed for at vinde bliver et forbillede. Paulus vil have frem, at man kun kan vinde troens kamp og få del i evangeliet, hvis man sætter alt på ét bræt, præcis som den, der løber på stadion (1 Kor 9,24).

Paulus ville forstås

For det andet, Paulus ville forstås og bruger derfor græsk, religiøs kampidræt som forbillede. Egentlig kan det undre, at han "turde" det, når man tænker på, hvor "græsk" det var. Det kaldte straks billeder frem på den indre nethinde af nøgenhed og tilbenedelse af Zeus. Blandt jøder på Paulus' tid var det et emne, der bragte sindene i kog. Selvfølgelig af kongedømmet Israel i det 2. århundrede f.Kr. var født ud af et opgør med Zeus-dyrkelse og græsk atletik i gymnasierne, ligesom Herodes den Stores

ihærdige forsøg på at "opdatere" sit rige med græske lege havde ført til voldsom modstand. Den diskussion kan Paulus ikke have været uvidende om. Men præcis som i spørgsmålet om, hvor vidt det går an at spise kød fra offertemplerne, som Paulus diskuterer samme sted, så 'rydder evangeliet banen'. Paulus er ikke bange for sin tid og dens skikke. "For jorden med alt, hvad den rummer, tilhører Herren", som han skriver det (1 Kor 10,26, jf. Tit 1,15).

Paulus brugte billeder, som korinterne kendte

Paulus tog altså i udgangspunktet ikke afstand fra offerkød eller atletiske lege. Måske havde han selv overværet de isthmiske lege lige uden for Korinth, der blev afholdt hvert andet år. I hvert fald afslører han et detaljeret kendskab til "løb", "stadion", "sejrspris", "boksning" og ikke mindst den hårde træning, der gik forud, hvis man skulle undgå at blive "forkastet", dvs. hvis man skulle undgå den store skam, det var ikke at vinde (1 Kor 9,24-27).

Ved at bruge et billede så forbundet til korinthermenighedens græske kulturelle baggrund, var Paulus sikker på at blive forstået og få sin pointe igennem.

En krans der ikke visner

Men for det tredje kan vi også iagttage, hvordan Paulus samtidig på et afgørende punkt taler imod den græske tradition.

For Paulus er det ikke den græske sejrskrans, der vinder navn og "evig berømmelse". Den "visner". Set i lyset af den græske traditions sejrskranse fornemmer vi tydeligt den indirekte kritik:

Det er ikke Zeus, Poseidon eller andre af de olympiske guder, der kan give evig berømmelse. Kun evangeliets sejlskrans er den, der "ikke visner" (9,25).

Derfor, skriver Paulus i et to-nefald så intenst som den bedste træners: "Løb sådan, at I vinder den!" (1 Kor 9,24).

*Artiklen er en forkortet udgave fra bladet TEL's seneste særnummer om OL. Bladet kan købes for 40 kr. + forsendelse på www.bibelskarkaeologi.dk.

OL-historiens kristne atleter

Når store sportsstjerner brænder for både medaljer og for Gud – og tør vise det...

Af Steen Jensen

Husker du George Foreman? Bokseren, der tabte sin VM-titel til Muhammed Ali i den historiske sværvægtskamp "The Rumble in the Jungle" i 1974, men som amatør bokser vandt OL-guld ved legene i Mexico City i 1968.

George Foreman, to gange verdensmester i professionel sværvægtsboksning, blev en troende kristen og pastor og i øvrigt en succesrig forretningsmand.

Bokseren er én af mange OL-stjerner, der enten var kristne eller senere blev det. Han har ved talrige lejligheder talt om sin omvendelse, der fandt sted, mens han endnu var aktiv bokser. Det skete i 1977 efter en kamp mod Jimmy Young i Puerto Rico, hvor Foreman i omklædningsrummet bagefter mistede bevidstheden.

Han har senere fortalt, hvordan han havde en nærdødsoplevelse og mærkede en hånd trække sig tilbage til livet.

Michael Chang

Tennis spilleren Michael Chang deltog ved OL i Barcelona 1992, men det var i French Open 1989, han høstede karrierens største triumf. Her besejrede han i kvartfinalen den daværende verdensseter Ivan Lendl, vandt finalen over svenske Stefan Edberg og blev som kun 17-årig den yngste vinder af French Open nogensinde.

Michael Chang er en hengiven kristen. Første gang han offentligt talte om sin tro, var i forbindelse med French Open-triumfen, hvor han sagde: "Jeg takker min herre, Jesus Kristus, for uden ham er jeg intet".

I 1999 etablerede Michael Chang og hans familie The Chang Family Foundation med det formål at integrere tennis, familie og kristent hjælpearbejde. Han har siden karrierestopet fokuseret på hjælpearbejde. I 1995 kaldte avisen USA Today ham for "Most caring athlete" (den mest omsorgsfulde atlet).

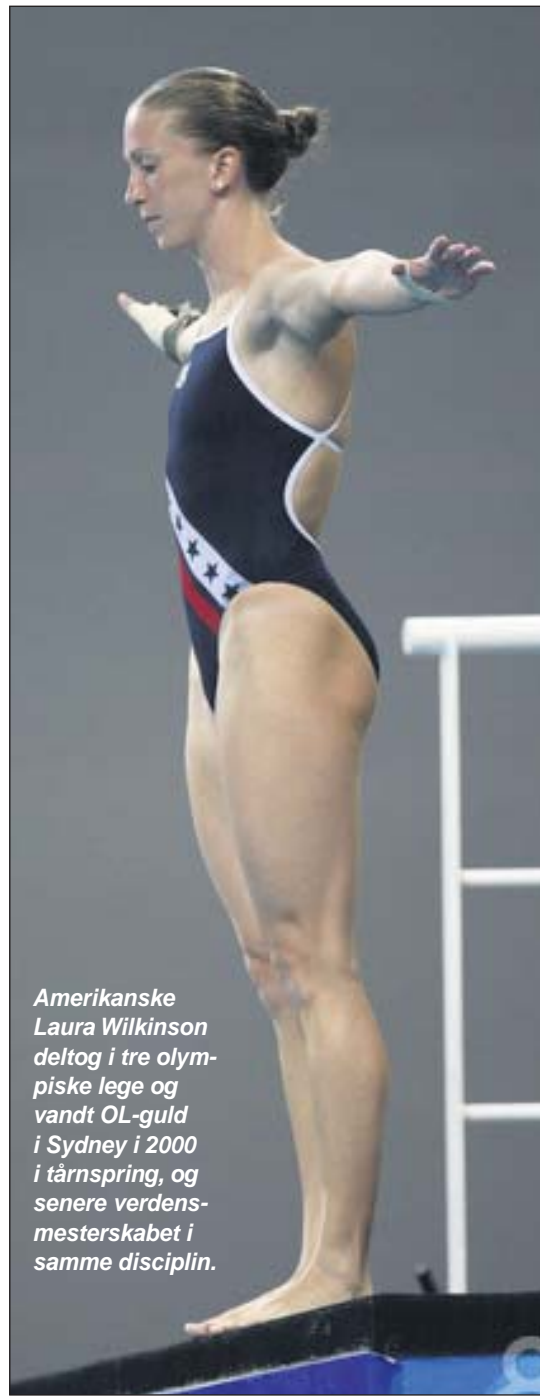
Laura Wilkinson

Amerikanske Laura Wilkinson deltog i tre olympiske lege og vandt OL-guld i Sydney i 2000 i tårnspring, og senere verdensmesterskabet i samme disciplin.

Siden har hun været offentlig speaker for The Revolve Tour, en amerikansk evangelist-organisation rettet mod unge piger, og har etableret programmet 40 Day Journey.

Hun har fortalt, hvordan hun, mens hun stadig var aktiv tårnspringer, kom i krise og en dag stod og fortvivlede i sin egen stue, da hun faldt på knæ og råbte på Gud.

Jeg følte, at jeg var midt i en kæmpe storm, men Gud var lige der hos mig, og han har aldrig forladt mig. Det er glæde! At vælge Gud, er at vælge glæde, har Laura Wilkinson bl.a. fortalt.

Amerikanske Laura Wilkinson deltog i tre olympiske lege og vandt OL-guld i Sydney i 2000 i tårnspring, og senere verdensmesterskabet i samme disciplin.

Kristne atleter i Rio

OL-historien, ikke mindst den amerikanske OL-historie, har mange flere eksempler på sportsfolk, der har brændt for både medaljer og for Gud.

Blandt de største amerikanske OL-navne i Rio, der i interviews har talt åbent om troen på Gud, er bl.a. Allyson Felix, løber, Missy Franklin, svømmer, Gabby Douglas, gymnast, Vincent Hancock, skydning, David Boudia, ud-

springer, Simone Biles, gymnast, Kevin Durant, basketballspiller, Bubba Watson, golfspiller, Tobin Heath, fodboldspiller, og løberen Trayvon Bromell.

Det er vel også fair at nævne, at Williams-søstrene, Serena og Venus, tennisstjerner og OL-deltagere i Rio, begge er troende - men de bekender sig til Jehovas Vidner.

Rick Warrens bog hjalp OL-legende

Svømmeren Michael Phelps gik i selvmordstanker i sit livs krise. Den mest vindende OL-atlet i historien, den amerikanske svømmer Michael Phelps, røg for et par år siden i en personlig krise, men blev hjulpet af den kendte amerikanske pastor Rick Warrens bestseller-bog: "The Purpose Driven Life" (Det Målrettede Liv).

Michael Phelps bolttrer sig normalt som en fisk i vandet og har i Rio udbygget sin OL-rekord, der forinden lød på ikke færre end 22 medaljer, heraf 18 af guld.

Men i september 2014 stod han i en identitetskrise, hvor han overvejede, om livet i det hele taget var værd at leve længere. Tidligere var han i pressen blevet afsløret for at ryge marihuana og var to gange på 10 år blevet snuppet for spritkørsel, og han kæmpede med alkoholmisbrug.

Michael Phelps tænkte: "Hvor mange gange skal jeg kvaje mig? Måske vil verden være bedre uden mig. Jeg tænkte, at det bedste jeg kunne gøre bare var at gøre en ende på mit liv" - ifølge et interview med ESPN Magazine, hvor Phelps også fortalte, at han i en periode isolerede sig i sit Baltimore hjem og ikke spiste og knapt nok sov, mens selvmordstanker blev ved med at plage ham.

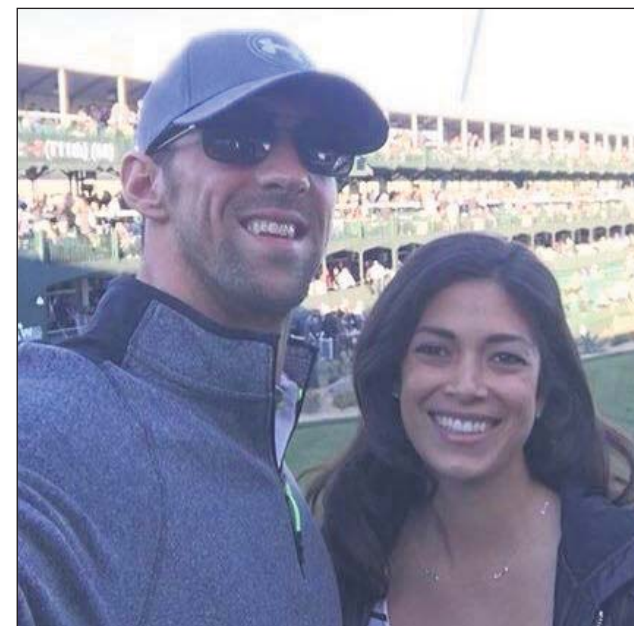
Hans kristne ven, NFL-stjernen Ray Lewis, kom til undsætning. Lewis ringede og fik overtalt Phelps til at søge hjælp, og svømmestjernen fik kontakt til et behandlingssted og blev indskrevet med en bog i hånden, som Lewis havde givet ham: "The Purpose Driven Life".

Michael Phelps fortalte ESPN Magazine, at bogen "fik mig til at tro på en kraft større end mig selv, og at der er et formål med mig på jorden". I november 2014 tjekkede Michael Phelps ud fra behandlingsstedet, og tre måneder senere friede han til sin kæreste, Nicole Johnson, og i maj sidste år fik parret deres første barn.

OL i Rio er Michael Phelps femte og sidste OL-optræden. Han debuterede som 15-årig ved legene i Sydney tilbage i 2000.

"The Purpose Driven Life" fra 2002 er med over 30 millioner solgte bøger på verdensplan én af de mest solgte kristne bestsellere nogensinde.

Steen

Michael Phelps ses her sammen med hustruen Nicole.

Bogen som hjalp svømmeren Michael Phelps hedder på dansk 'Det målrettede Liv'.

Den er på 374 sider og koster 179,00 kroner i Udfordringens bogbutik Hosianna.

Øverst: George Foreman som præst. George Foreman som bokser ved OL i 1968.

De olympiske lege var til gudernes ære

Græske atleter skulle ofre til Zeus og sværge en ed om ikke at snyde.

Af ph.d. Morten Hørning Jensen

I centrum af de olympiske lege stod de græske guder med Zeus i spidsen.

De olympiske lege var slet og ret til de olympiske guders ære.

Olympia, hvor de oprindelige olympiske lege blev afholdt, kan bedst betegnes som et helligsted med tilhørende idrætsfaciliteter. I midten af det hele var den hellige lund, Altis. Her stod to store templer. Det største var tilegnet Zeus, og det kun lidt mindre var tilegnet hans kone Hera.

Inde i Zeus' tempel stod et af verdens syv vidundere: Fidias' enorme marmorstatue af Zeus, der var 13 meter høj og beklædt med guld og farvet glas. Bag Zeustemplet voksede de oliventræer, som OL-kransenes kviste blev klippet fra med en le af guld. Ifølge legenden var de plantet af selveste Herakles.

Aflagde ed foran Zeus

Hvis man kaster et blik på legenes ugeprogram, bliver det også helt tydeligt, hvordan OL var et og det samme som dyrkelse af de

olympiske guder. På legenes første dag blev deltagerne indkaldt til foretræde for de ti olympiske dommere (såkaldte hellanodikai) i rådskammeret lige uden for Altis-lunden.

Olympia, hvor de oprindelige olympiske lege blev afholdt, kan bedst betegnes som et helligsted med tilhørende idrætsfaciliteter.

Her skulle de foran en statue af Zeus, der stod faretruende med sin tordenkile i hånden, sværge den olympiske ed om ikke at snyde. Derefter skulle hver atlet foretage et offer til den af de olympiske guder, de ville indgå en alliance med.

Offerdyr på Zeus' alter

Den vigtigste religiøse begivenhed fandt sted på tredjedagen. Om morgenen samledes alle deltagere sammen med repræsentanter for de græske bystater ved indgangen til Altis-lunden.

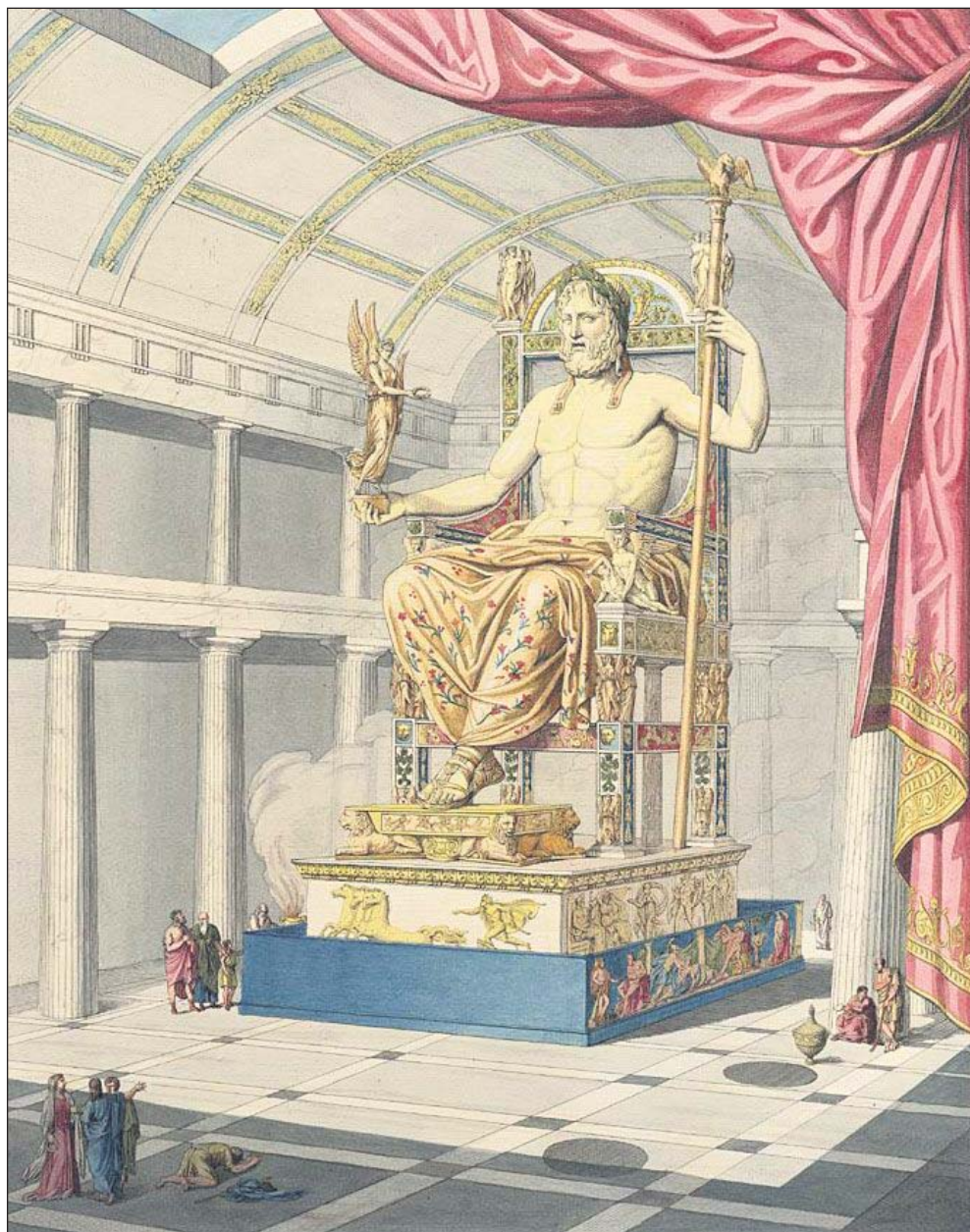
Et væld af offergaver i form af mad, vin, drikkepokaler, fade mv. blev overgivet til Zeuspræsterne sammen med 100 okser.

Under jubel og stor ståhej blev disse ført i procession frem til det store Zeus-alter, hvor de blev slagtet. Fedt og ben blev straks bragt som et brændoffer, mens kødet blev gemt til ugens højdepunkt: den store barbecue-fest om aftenen, hvor alle blev bespist med offerkødet, mens den gode, græske vin flød i mængder.

Kristen kejser forbød OL

Ingenting understreger forbindelsen mellem de græske lege og de græske guder bedre end deres afskaffelse ved den kristne kejser Theodosius I.

I 393 e.Kr. udstedte han et edikt, der på en og samme gang forbød alle græske templer og de olympiske lege.

I den græske guldalderperiode stod skulptøren Fidias (ca. 480-430 f.Kr.) over alle andre. Han skabte en statue af Zeus til Olympias Zeus-tempel så overvældende, at den i antikken blev regnet for et af verdens syv vidundere. Den var 13 m høj og viser Zeus i siddende positur på en tronstol med sejrsgudinden Nike i den ene hånd, et scepter i den anden og en olivkrans om hovedet. Materialerne var guld, marmor, elfenben, farvet glas og ædelstene. I øvrigt blev den ødelagt i det 5. årh. e.Kr. men kendes fra beskrivelser og mønter (jf. side 16). Foto: © Wikimedia commons.

Colosseum i Rom var enormt dyrt at bygge og holde operativt, men kejser Vespasian og Titus havde netop fået fyldt pengepungerne med krigsbytte fra Israel. Colosseum blev bygget for jødiske penge med jødiske slaver som arbejdskraft! Foto: Morten Hørning Jensen.

Løb, så I vinder sejrskransen!

Paulus brugte billeder fra idrættens verden i sin forkyndelse.

Ved I ikke, at de, der er med i et løb på stadion, alle løber, men kun én får sejrspisen? Løb sådan, at I vinder den! Men enhver idrætsmand er afholdende i alt -- de andre for at få en sejrskrans, der visner, men vi for at få en, der ikke visner.

Jeg løber derfor ikke hid og did, og jeg er ikke som en bokser, der slår i luften.

Jeg er hård ved min krop og tvinger den til at lystre, for at jeg, der har prædikeret for andre, ikke selv skal blive forkastet. (1 Kor 9,24-27)

OL-billeder forklaret:

- **-Løb:** Den ældste disciplin til OL.
- **-Stadion:** Aflang bane med startblok.
- **-Sejrspisen:** Æresprisen for at vinde. Kun vinderen blev belønnet.
- **-Idrætsmand:** Paulus bruger en form af det tekniske ord for OL-kamp, *agon*.
- **-Afholdenhed/hård ved min krop:** OL-deltagelse krævede hård disciplin.
- **-Bokser:** Den af OL-disciplinerne, der blev regnet for den mest voldelige. En bokseres sejr "bliver vundet i blod", som en antik indskrift siger det.
- **-Forkastet:** Egentlig står der "vanæret" (atimos). At tabe eller give op var en stor skam.

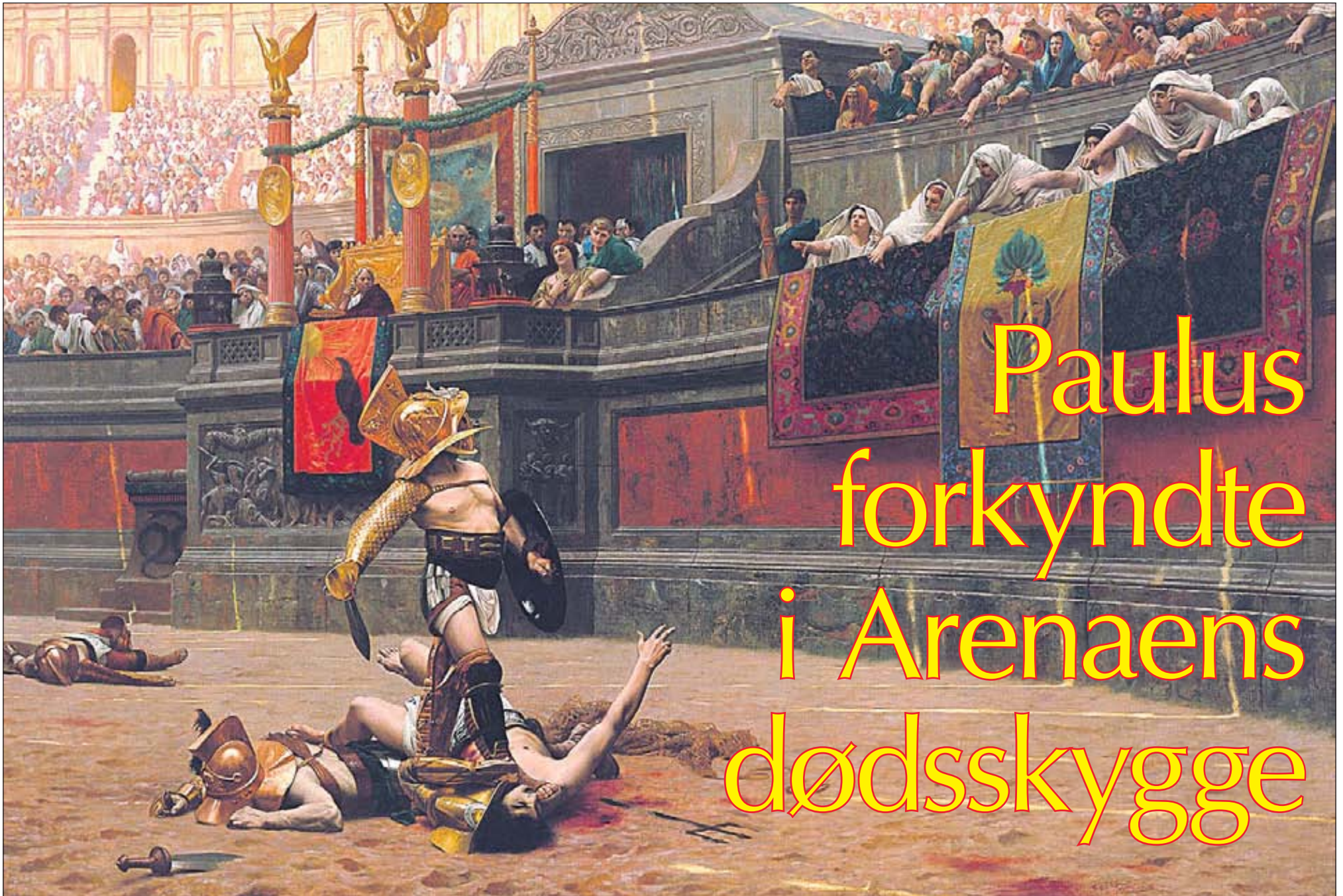
OL-udsagn i Ny Testamente

- **-Løb:** 1 Kor 9,24,26; Gal 2,2; Fil 2,16; 3,13-14; 2 Tim 4,7; Hebr 12,1-2.
- **-Boksnig:** 1 Kor 9,26.
- **-Idrætsmand/deltager:** 1 Kor 9,25; 2 Tim 2,5.
- **-Sejrskrans:** 1 Kor 9,24-25; Fil 3,14; 4,1; 2 Tim 2,5.
- **-Stadion:** 1 Kor 9,24.
- **-Træning/udholdenhed:** 1 Kor 9,25,27; Fil 1,27,30; 3,13-14; 1 Tim 4,7-10; 6,12; Hebr 5,14.
- **-Atletik/kamp:** 1 Kor 9,25; 1 Thess 2,2; Kol 1,29; 2,1; 4,12; 1 Tim 4,10; 6,12; 2 Tim 4,7; Hebr 10,32; 12,11.
- **-Snyd/regler:** 2 Tim 2,5.

Colosseum i Rom stod færdigt i år 80 e.Kr. Det er et amfiteater, der betyder "teater hele vejen rundt". Det var romernes opfindelse og blev opført over hele riget som den perfekte bygning til gladiatorkampene, hvor tilskuerne kunne komme tæt på arenaernes sand fra alle vinkler - og i den grad nyde showets brutalitet... Foto: © Wikimedia commons.

Jean-Léon Gérômes maleri af en gladiatorkamp i Roms Colosseum (1872), inspireret af de exceptionelle fund af gladiatorudstyr i Pompeji, der var blevet bevaret under Vesuvus aske. Ideen med at vende tomten op og ned er ikke kendt fra antikke kilder. Foto: © Wikimedia commons.

Spredt ud over det romerske rige lå hundredevis af amfiteatre, hvor blodet flød i dyrekampe om formiddagen, gladiatorshows om eftermiddagen og henrettelser til frokosten. Brølet fra vilddyrerne og råbene fra hoben af hujende tilskuere mindede Paulus om, at forkyndelsen af evangeliet kunne koste ham livet – måske i areanen.

Af ph.d. Morten Hørning Jensen, redaktør af TEL og lektor på Menighedsfakultetet

Som alle andre beundrede romerne den græske kultur. Ikke mindst hestevæddeløb, de atletiske lege og teaterkonkurrencerne.

Den gale kejser Nero (54-68 e.Kr.) var så betaget af de pan-hellenske lege, at han i år 67 e.Kr. fik arrangørerne flere steder til at afholde lege uden for deres normale tidspunkt, så han på en rundrejse i Grækenland kunne deltage i den ene efter den anden og hjemtage hele 1.808 sejre – vha. trusler og skyhøje bestiktelser.

Men samtidig var der en anden form for arena-kampe, der i århundrederne omkring vores tidsregnings begyndelse var i voldsom vækst, fordi de passede en tand bedre til den romerske befolknings trang til blodig underholdning: gladiatorkampene til døden.

Romerne opfandt tilmed en "sportsfacilitet" til formålet: amfiteatret. Ordret betyder ordet "teater hele vejen rundt", og det

bestod nærmest af to sammensatte teatre, der skabte en oval manege til kampene. I alt er der fundet henved 200 amfiteatre opført i sten fra den romerske periode. Dertil kommer så alle dem af træ, der ikke overlevede tidens tand.

Politik med brød og cirkus

De romerske arenakampe var ligesom de græske sportskampe et stort sammensurium af religion, politik, forretning, militær og social omgang. Det antages, at traditionen med tvekampe til døden opstod i forbindelse med begravelsesfestligheder, hvor en privatperson kunne ære den afdøde ved at afholde gladiatorkampe. Der var i dette også et stærkt religiøst element med udgyldelse af blod som et soningsoffer for at sikre sig gudernes gunst. Dette er bevidnet i græsk og etruskisk sammenhæng, inden det blev en del af romersk kultur.

Når gladiatorshowene fik så stor udbredelse i romersk sammenhæng, skyldtes det dog ikke mindst det politiske potentiale, de havde. Romerne skelnede mellem de såkaldte ludi-festkampe

(af ludus, spil/leg), der blev afholdt af staten som et begrænset antal årligt tilbagevendende religiøse fester til gudernes ære, og så munera-kampene (af munero, forære), der var betegnelse for de "gaver", som en privatperson kunne give til folket for at opnå yndest. Begge kunne bruges til at fremme politiske formål.

Død som valgflæsk

Det kom på mode, at romerske senatorer, der ville sikre sig stemmer forud for valg til betydningsfulde poster, betalte for "gave-gladiatorkampe" (munera) som valgflæsk til folket.

Faktisk blev det nødvendigt i det første århundrede f.Kr. at udstede en lov i Rom, der forbød en senator på valg at betale for shows to år før valget. Det så især Julius Cæsar stort på. Han avancerede til toppen af det romerske samfund bl.a. ved at købe sig til massernes gunst i Rom med dyre arenakampe. F.eks. var han den første til at præsentere Roms borgere for en giraf.

I kejsertiden satte kejserne sig på retten til gladiatorshows, og de statsfinancerede ludi-festkampe blev omformet til kæmpe

gladiatorshows. Selvom kejser Augustus er gået ned i historien som en tilbageholdende kejser (i hvert fald sammenlignet med nogle af hans efterfølgere; alt er jo relativt), praler han alligevel stort af sine over 50 arenashows, hvor mere end 10.000 gladiatorer og 3.500 dyr kæmpede i arenaen, foruden også lige 30 skibe (Res Gestae 22-23).

Men ikke alle var glade for den udvikling. Den satiriske poet Juvenal (ca. år 100 e.Kr.) skrev med slet skjult foragt, at der var engang, hvor romerne stemte på de folk, de mente kunne beklæde vigtige embeder. Nu er det eneste, de bekymrer sig om, "brød og cirkus" (panem et circenses, Satire 10,81). Med andre ord: Underholdt en kejser sit folk i arenaen og uddelte gratis brød i pauserne (foruden kødet fra de dræbte vilddyr), kunne han være sikker på folkets støtte, uanset hvordan han så ellers regerede.

10.000 gladiatorer døde

Populariteten og massernes krav om underholdning gjorde, at der gik inflation i romernes arenakampe.

Kejserne i Rom og de romer-

ske magistrater i provinserne afholdt stadig større og længere arenakampe. De mærkeligste og vildeste dyr som flodheste, elefanter og løver blev skibet ind i så stort antal, at bestanden var truet. Topmålet kom i år 107, hvor kejser Trajan afholdt 123 dages kampe i Colosseum i Rom til minde om sin sejr i Dakien (et område, der dækkede nuværende østlige Ungarn, Rumænien og dele af Bulgarien). Ifølge antikke kilder døde 11.000 dyr og 10.000 gladiatorer i arenaen alene ved den anledning.

Arenakampene opnåede altså en enorm popularitet og udbredelse. De tændte en ægte "fanglød" i folket, der kendte navnene på de bedste gladiatorer, ligesom de spillede en afgørende rolle i at holde sammen på samfundet økonomisk, socialt og religiøst. Her kunne man på en og samme gang blive underholdt, ære kejseren og guderne og spise sig mæt!

Dansk oversættelse skjuler arenaen i 1. Korinterbrev

Arenaen med dens gladiatorkampe, vilde dyr og horder af tilskuere, der vil underholdes med

lemlæstelse og død, var for Paulus en levende virkelighed, der lå over ham som en dødens skygge.

Arenaerne lå aldrig langt fra de steder, hvor han var i fængsel. Selvom Paulus som romersk statsborger (ApG 16,37; 22,25) i udgangspunktet var beskyttet mod at blive kastet for de vilde dyr, kunne han stadig henrettes 'ved sværd' i arenaen. Spørgsmålet var også, om regler var regler, når en ophidset folkemængde krævede handling.

Det fik hans rygstykker at føle i Filippi, hvor han blev pisket uden dom (ApG 16,22), ligesom en ophidset folkemængde i Efesos slæbte hans to rejsefæller hen til teatret, sikkert for at underholde sig med en form for henrettelse af dem (jf. ApG 19,29).

Optøjer som disse satte deres spor hos Paulus. Vi ved fra hans breve, at han anså døden som den sandsynlige konsekvens af sin forkyndelse af evangeliet. Men gjorde han sig tanker om, hvilken form for død, der lå for enden af vejen? Arenaen? Det tyder en bestemt passage i 1 Korintherbrev 4 på!

Læs videre side 14.

Dette postkort fra 1936 viser, hvordan Hitler indførte brugen af faklen med den olympiske ild. Løberen er blond og "arisk".

Hitler misbrugte OL til propaganda

Flere lande, især USA og Storbritannien, var meget skeptiske over for tanken om at holde OL i Tyskland i 1936, hvor bl.a. jødernes menneskerettigheder blev krænket. Men et stortilet nazistisk blufnummer gjorde udslaget.

DR.tv har vist en række udsendelser om OL i Berlin for nu 80 år siden. Der var tale om en meget bevidst propaganda både før og efter legene. Gennemførelsen af OL i Berlin skulle dels vise resten af verden tyskernes militære overlegenhed, dels vise den "ariske races" overlegenhed over alle andre racer. Mens stadig flere jøder forlod Nazityskland for at søge asyl i bl.a. Belgien, Frankrig og USA, lod sportscheferne sig dupere og gik med til at gennemføre OL i Berlin.

Propagandaen viste sig bl.a. ved, at nazisterne fjernede alle de skilte, som viste diskrimination af jøderne. Byen blev også "renset" for romaer. Og et helt korps af flersprogede unge i hvide uniformer hjalp OL-gæsterne til rette og fremstillede Tyskland i det bedst mulige lys.

Forbud mod sorte og jødiske atleter

Hitler og hans propagandaminister Goebbels ønskede ikke at se sorte eller jødiske atleter ved legene. For et syns skyld måtte de dog tillade nogle få af dem at deltage - og den sorte amerikaner Jesse Owens vandt ikke mindre end fire guldmedaljer.

Derimod blev den dygtige jødiske højdespringer Gretel Bergmann afvist. Hun var flygtet fra Tyskland og trænede i England i håbet om at kunne deltage på det britiske hold. Hun blev dog tvunget til at stille op for Tyskland. Men trods fremragende træningsresultater, blev Gretel alligevel afvist som deltager. For kun sande ariere kunne deltage under hagekorsflaget.

OL-faklen og de strakte arme

Den 1. august 1926 foregik den imponerende åbningsceremoni. De 100.000 tilskuere jublede, da Siegfried Eifrig løb ind med den brændende fakkel og antændte den olympiske ild.

Faklen var blevet tændt 12 dage før i Grækenland og transporteret til Berlin af over 3000 forskellige løbere. Hitler indførte denne hedensk inspirerede tradition, ligesom han lod de 5000 sportsfolk fra 49 nationer marchere ind på stadion i flagparade.

Mens de tyske sportsudøvere heilede Hitler, opfattede andre deltagere den strakte arm som et levn af en ceremoni, der udtrykker respekt for OL.

Føreren selv erklærede legene åbnet, og 30.000 duer blev sluppet løs som symbol på fred. Folk fra hele verden troede på budskabet om forbrødring mellem nationer og racer. Og Hitler selv måtte se på, at den populære sorte atlet Jesse Owens gik rundt arm i arm med sin blonde tyske rival efter konkurrencen.

Gretel Bergmann måtte se sin rival fra Ungarn vinde en guldmedalje på 1.62 meter - en højde hun selv havde klaret i sin træning.

Den nazistiske filminstruktør Leni Riefenstahl filmede legene, og i 1938 lavede hun propaganda-filmen 'Olympia' om legene i Berlin. Filmen viste, at Hitlers planer var lykkedes. Og showet omkring OL i Berlin har fastslået OL som verdens førende sportsbegivenhed lige siden.

I udenlandske aviser skrev man begejstrede reportager om den store politiske leder Adolf Hitler og det fredelige tyske rige. Men i Tyskland vendte hverdagen hurtigt tilbage med jødeforfølgelser, kz-lejre og krigsforberedelser.

Den nazistiske hilsen blev af mange opfattet som en OL-ceremoni ved legene i 1936.

Bodil

Aldrig om søndagen

Hvorfor OL-vinder Eric Liddell afstod fra at løbe en 100-meter. Han endte som missionær i Kina og døde i en japansk fangelejr.

Af Steen Jensen

Eric Liddell var en skotsk løber og OL-guldvinder, der satte Gud først i sit liv og gav pokker i medaljer, hvis det gik i karambolage med hans kristne tro.

OL-historien er fuld af personligheder, der lyser ikke bare på banen, men også udenfor. Eric Liddell er en af dem.

Skotten deltog i 1924 i De olympiske Lege i Paris og vandt OL-guld i 400 meter.

Men han nægtede at stille op i 100-meteren, som ellers var hans favoritdisciplin, fordi der skulle løbes på en søndag.

Før finalesejren i 400 meter stak holdets massør ham en seddel med et udpluk fra Første Samuels Bog 2,30: "Kun dem der ærer mig, vil jeg ære" - og Eric Liddell tog det som et tegn på, at han havde valgt rigtigt ved at afstå fra 100-meteren.

Han er citeret for at sige: "Indtil halvvejs løb jeg så hurtigt, jeg kunne, og derefter løb jeg endnu

hurtigere med Guds hjælp".

Eric Liddell blev kaldt "den flyvende skotte", men selv om han stillede op for Skotland, var han født i Kina af skotske forældre og missionærer.

Året efter OL rejste han tilbage til Kina og blev selv missionær. Han var missionær i Kina frem til 1943, giftede sig med den canadiske missionær Florence Mackenzie og fik tre døtre.

I 1941 invaderede Japan det kinesiske fastland, og tiderne blev hårde for vestlige missionærer, så Florence rejste i sikkerhed hjemme i Canada med børnene. Eric fortsatte arbejdet, men havnede i 1943 i en japansk interneringslejr, som var oprettet i det okkuperede område. Her døde han i februar 1945, sandsynligvis af en hjerne-tumor, kun få måneder før lejren blev befriet af amerikanske styrker i august 1945.

Ifølge en anden missionær, der var interneret i lejren, var Eric Liddells sidste ord: "It's complete surrender".

Han blev i 2002 hædret med en plads i den skotske Hall of Fame

Eric Liddell, da han løb ved Olympiaden i 1924.

for sportsfolk.

Nogle år forinden, i 1981, var hans liv blevet portrætteret i den Oscar-vindende film *Chariots of*

Fire (den danske titel er *Viljen til sejr*).

Se anmeldelsen af filmen på side 16.

Fortsat fra side 13:

Paulus forkyndte i Arenaens dødsskygge

Paulus forsøger her at gøre en ende på en splittelse i korinthermenigheden, der slås om hvilken apostel, der er størst.

Der er så at sige opstået Peter-, Apollos- og Pauluspartier i menigheden i deres interne kamp om magt (jf. 4,8). Det får Paulus til at opregne, hvilken storhed med modsat fortegn, der venter apostlene: døden i arenaen (4,9). Men at Paulus her sandsynligvis sigter til arenaens henrettelser kommer ikke særligt tydeligt frem i den autoriserede danske oversættelse, der vælger en gengivelse, der giver indtryk af, at Paulus kun taler billedligt.

Flere ting i den græske tekst peger dog på, at Paulus helt konkret anså sin apostelkaldelse som en dødsdom, der ventede på at blive eksekveret i teatret (i betydningen amfiteatret eller arenaen).

Faktisk passer Paulus' beskrivelse af at være "udstillet", "sidst", "som dødsdømt" i et "arenashow" perfekt til henrettelserne i middagspausen under de normale gladiator-kampe eller til henrettelserne i forbindelse med romerske triumftog, hvor de dødsdømte fanger blev ført i læn-

ker bagerst for at blive henrettet under festlighederne, hvilket også kunne finde sted i amfiteatrene. Denne virkelighed får Bibelen på Hverdagsdansk tydeligere frem.

Senere i brevet vender Paulus tilbage til arenaen igen. I 15,32 skriver han, at "jeg kæmpede med vilde dyr i Efesos".

Det er omdiskuteret, hvorvidt Paulus her bruger et billede, eller om han faktisk blev kastet for løverne under optøjerne mod ham i Efesos (ApG 19). En tredje mulighed er, at Paulus kæmpede for at undgå at blive kastet for de vilde dyr.

Paulus imødeså døden

I det sidste brev, vi har fra

Paulus hånd, 2 Timotheusbrev, vender han tilbage til tanken om arenaen, der nu virkelig hænger som en sort sky over ham.

Han er i fængsel (1,16). Han har allerede været ført frem for en dommer, uden at nogen kom ham til hjælp (4,16), og han er nu klar over, at døden er den sandsynlige udgang (4,6).

Det får ham til at se både frem og tilbage. Fremad tænker han på "sejrskransen", han har i vente (4,8). Tilbage tænker han på, hvordan han har fuldført OL-kapløbet og "stridt den gode strid" (4,7), der for Paulus bestod i at forkynde evangeliet for "alle folkeslag" (4,17).

Midt i disse tanker rammes

Paulus nu en sidste gang af arenaens sorte dødsskygge. Mens hans liv og tjeneste passerer revy for hans indre blik, kommer han i tanke om, hvordan Gud indtil nu har reddet ham fra dødsdommen, og han udbryder: "... jeg blev udfriet fra løvens gab" (4,17).

Det skal sikkert forstås helt konkret: Paulus' tjeneste fik ham ikke blot fængslet stribevis af gange; den bragte ham faretruede nær gabet af en udsultet løve i et af de mange amfiteatre.

Hvordan Paulus faktisk døde, ved vi ikke med sikkerhed. Ifølge den kirkelige tradition blev Paulus halshugget, mens Peter blev korsfæstet (f.eks. Eusebs kirkehistorie 2.25.5-6).

Det er bestemt historisk muligt, at Paulus' romerske statsborgerskab i den sidste ende gav ham en nådigere død end galilæeren Peter. Dette fandt sted i Rom under kejser Nero, måske år 67, for enden af den retssag, Paulus beskriver i 2 Tim 4,16.

Bedømt på Paulus' egne ord er der derimod noget andet, der synes ret sikkert: Døden i arenaen hang som en sort skygge over Paulus' tjeneste som apostel livet igennem.

Min træning startede, da jeg var to år, siger Haile Gebre-Selassie. Han boede i en lille hytte i Etiopien, hjalp familien ved at passe kvæg og hente vand fra floden - og løb 10 km til skole hver dag.

- Jeg kunne bedst lide min mor. Hun sagde altid, at jeg skulle bede. Far slog mig, fordi jeg hellere ville løbe end passe kvæg, fortæller Haile Gebre-Selassie i filmen *Endurance*. Skærmpoints.

Tro og slid førte til guld

Haile Gebre-Selassie er blevet kaldt den største langdistanceløber nogensinde. Han fortæller om sit liv i filmen *Endurance*.

Af Bodil Lanting

En utrolig slutspurt gav den lille etioper OL-guld ved 10.000 meter løbet i Atlanta i 1996.

Hans far, søskende og kæresten Alem fulgte løbet på tv-skærmen i Addis Abeba. Og da han i opløbet passerede sin stærkeste konkurrent, overhalede andre, som var en omgang bagud, og vandt løbet, brød jubelen løs i den fattige familie. Selv den strenge far måtte overgive sig.

Haile Gebre-Selassie selv tog løbeskoene af og løb æresrunden på bare fødder. Det var han nemlig mest vant til fra sin opvækst i det etiopiske højland.

Hårdt arbejde

Haile Gebre-Selassie (navnet Haile betyder 'min styrke' og Gebre-Selassie 'tjener af Treenigheden') blev født i en lerhytte i Asella i det etiopiske højland som en af ti søskende. Familien holdt kvæg, og Haile måtte tidligt tage del i arbejdet med at drive kvæget på græs og hente vand fra floden, som lå flere km fra hjemmet.

Men arbejdet sagde ikke drengen noget - til faderens store frustration.

- Han slog mig og skældte ud,

Marathon man

Gebrselassie set a new world record of 2:03:59 at the 2008 Berlin Marathon - at the age of 35

Haile Gebre-Selassie har sat 27 verdensrekorder, selv som 35-årig i Berlin Marathon. Skærmpoint fra BBC.

fordi jeg ikke gjorde nok. Vi børn kunne bedst lide vores mor. Hun var helt anderledes, fortæller Haile Gebre-Selassie i filmen *Endurance*.

Fik klø af læreren

Skolen lå 10 km fra hjemmet. Det var en lang løbetur, og man-

gel på ur og pligter i hjemmet var ingen undskyldning for at komme for sent. Afstraffelsen var typisk slag over fingrene med en lineal.

Skolearbejdet sagde ikke Haile ret meget. Derimod blev han mere og mere optaget af løb. Og derhjemme sneg han sig til at 'låne' sin fars radio for at følge

med i sportsnyhederne fra ind- og udland.

Mistede sin mor

Under en af de daglige ture efter vand ved floden, faldt Hailes mor om på jorden med vandkrukken på ryggen. Filmen viser, hvordan hun fortæller familien, at hun skal dø og beder sin mand om ikke at gifte sig igen, fordi det vil gå ud over børnene.

Den sengeliggende mor bliver båret ned til landevejen og kommer med bus til hospitalet. Men hun dør, da Haile er 10 år gammel, og filmen viser begravelsen, som foregår efter den ortodokse kristne tradition. Tilbage er Haile med sine søskende, arbejdet og den strenge far.

Nogle år senere taler den unge Haile med en løbetræner og bliver inviteret med til at træne i Addis Abeba. Fulgt af vrede ord fra faderen, der synes, at Haile burde bruge sit liv til noget fornuftigt, rejser Haile til hovedstaden. Han skal nu bl.a. vænne sig til at løbe med sko og træner i konkurrence

med andre løbere, mens han bor hos sin bror.

Troen hører med

Den kristne tro præger hele familien. Den hører med i skildringen af familien, hvor der årligt kom en lille ny med efterfølgende dåb i den ortodokse kirke.

Da Haile har lært at læse, læser han for sin mor fra Bibelen, og hun opfordrer ham til altid at bede. Også mens Haile bor sammen med sin bror i Addis er troen og bønner en del af hverdagen.

- Jeg beder altid. Man skal arbejde og bede. Men hvis Gud ikke hjælper, nytter det ikke noget at arbejde hårdt, siger Haile Gebre-Selassie.

Guld til kirken

I 1992 vandt den 19-årige Haile verdensmesterskabet for juniorer i 5000 og 10000 meter i Seoul. Men det store gennembrud kom under 10.000 meter løbet i Atlanta OL i 1996. Herefter gik det hurtigt med karrieren.

Og tre måneder efter OL gif-

tede Haile Gebre-Selassie sig med sin Alem i den ortodokse St. Mary kirke i Entoto i Addis Abeba. Begivenheden samlede tusinder langs vejene, for den fattige dreng fra landet var pludselig blevet en verdensberømt. St. Mary er stadig familiens kirke, hvor de fire børn er blevet døbt. Det var også her, Haile kom for at bede før OL både i 1996 og 2000.

Der i kirken gav han et løfte: Hvis han vandt OL, skulle kirken have hans medaljer. "De tilhører ikke mig, de tilhører kirken", forklarer han i et interview med The Telegraph i 2011, mens en præst viser guldmedaljerne frem.

25 års karriere

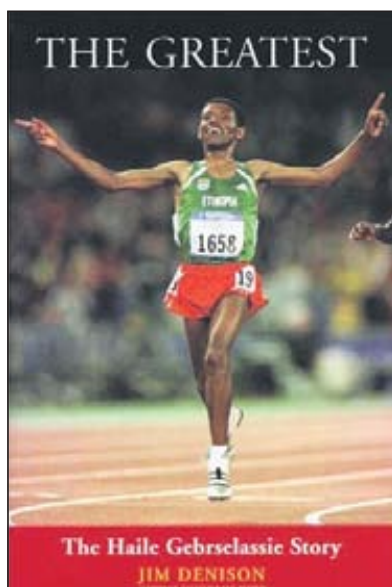
Haile Gebre-Selassies karriere som langdistanceløber fortsatte indtil New York Marathon i 2010, hvor han erklærede, at han ville gå på pension fra konkurrence-sporten. Han havde ved flere løb haft problemer med astma og forskellige skader. Men han kunne ikke holde op med at løbe.

Under sin 25 års karriere har Haile Gebre-Selassie vundet OL guld to gange, otte verdensmesterskaber og har sat 27 verdensrekorder. Han er stadig indehaver af titlen som verdens hurtigste på 20.000 meter (56:25) og i 1 times løb (21.285 meter).

Forretningsmand og politiker

Den fattige dreng fra Etiopien fik en usædvanlig strålende løbekarriere og tjente store penge. Efter løbekarrieren har han bl.a. etableret et internationalt anerkendt træningscenter, bygget et stort hotel, produceret kaffe og film, blevet medejer af et flyselskab og er gået ind i politik.

Men han har bevaret sin ydmyge indstilling og sit smil, og mange fattige har i tidens løb nydt godt af hans hjælp. For han har hverken glemt sin opvækst eller sin børnelærdom om at bede og arbejde hårdt for at se resultater.

Haile Gebre-Selassies største triumfer

- 1992 Guld i 5000 meter og 10.000 meter løb ved Junior verdensmesterskabet i Seoul
- Senere, i 1993, 1995, 1997 og 1999, vandt han verdensmesterskabet i mændenes 10.000 meter løb
- 1996 OL-guld i 10.000 meter i tiden 27:07.34
- 2000 OL-guld i 10.000 meter i tiden 27:18.20
- 2006 Berlin Marathon i tiden 2:05:56
- 2007 Berlin Marathon i tiden 2:04:26
- 2008 Berlin Marathon - satte verdensrekord som 35-årig med tiden 2:03:59
- 2009 Berlin Marathon i tiden 2:06:08
- I alt har Haile Gebre-Selassie vundet otte verdensmesterskaber og sat 27 verdensrekorder gennem sin 25-årige karriere.

Den kristne atlet fra 'Viljen til sejr':

Eric nægtede at løbe om søndagen

OL-sprinteren fra 1924 fulgte sin tro og blev senere misionær i Kina.

Af Bodil Lanting

Filmen "Chariots of Fire" fortæller historien om det dramatiske kapløb mellem den kristne skotte Eric Liddell og den engelske jøde Harold Abrahams.

Det historiske drama fra 1981 handler både om de to mænds tro og den diskriminering, som Abrahams oplever på universitetet i Cambridge.

Ildvogne og smuk musik

Filmens engelske titel 'Chariots of Fire' bygger på udtryk fra 2 Kongebog 2:11, hvor profeten Elias bliver bragt til himmelen af en ildvogn trukket af ildheste. Udtrykket bruges også i 6:17, hvor profeten Elisa beder Herren åbne sin tjeners øjne under en belejring. Derpå ser tjeneren noget, der før var usynligt for ham: en masse ildheste og ildvogne, der beskytter byen mod dens fjender. Digteren William Blake anvender udtrykket fra 2 Kongebog i salmen "Jerusalem", som kan høres sidst i filmen.

Filmens berømte instrumentale temanummer er skrevet af Vangelis. Det vandt en Academy Award for Best Original Score.

Chariots of Fire er produceret af David Puttnam, skrevet af Colin Welland og instrueret af Hugh Hudson. Filmen blev nomineret til syv Oscars og vandt fire af dem.

Handlingen

I 1919 begynder Harold Abrahams (som spilles af Ben Cross) på University of Cambridge. Her oplever han antisemitisme, men også kammeratskab og anerkendelse i The Gilbert and Sullivan club. Han begynder at vinde en række sejre i engelske løbekonkurrencer. Samtidig forelsker han sig i sopranen Sybil, som spilles af Alice Krige.

- Jeg tror, at Gud har skabt mig med et formål. Men han har også gjort mig hurtig, og når jeg løber, føler jeg hans velbehag.
Eric Liddell

Eric Liddell, som spilles af Ian Charleson, blev født som missionærbarn i Kina af skotske forældre. Hans fromme søster Jennie (Cheryl Campbell) er imod Erics planer om at satse på en sprinterkarriere, mens Eric selv ser sporten som en vej til at op-høje Gud, før han vender tilbage til Kina som missionær.

Første gang Liddell og Abrahams løber mod hinanden, er det Liddells, der vinder. Abrahams vælger at forbedre sin teknik ved hjælp af en professionel træner, hvilket bliver kritiseret af ledende folk på universitetet. Abrahams

afviser kritikken og opfatter den som et udtryk for antisemitisme og fordomme pga. klasseskel.

Må man løbe om søndagen?

Da Eric Liddell en dag ikke når frem til en gudstjeneste på grund af et løb, går søster Jenny i rette med ham. Hun beskylder ham for ikke længere at bryde sig om Gud og hans bud. Eric svarer, at han på et tidspunkt vil vende tilbage til Kina som missionær. Men han mener også, at Gud har givet ham særlige evner som løber for at han skal bruge dem.

- Jeg tror, at Gud har skabt mig med et formål. Men han har også gjort mig hurtig, og når jeg løber, føler jeg hans velbehag, siger Eric Liddell.

OL 1924 i Paris

Både Eric Liddell og Harold Abrahams bliver udtaget til at repræsentere Storbritannien ved OL i Paris i 1924. Men ombord på båden til Paris får Liddell at vide, at hans 100-meter løb vil falde på en søndag. Derfor nægter han at deltage i løbet, selv om både prinsen af Wales og den britiske olympiske komité prøver at overtale ham. Men svaret er nej. En kristen bør ikke løbe på Sabbatten, mener han.

Der viser sig dog en udvej, idet Eric Liddells teamkammerat Lindsay, der allerede har vundet guld i 400 meter forhindringsløb

Filmen Chariots of Fire fra 1981 vandt fire Oscars for sin skildring af atleterne Eric Liddell og Harold Abrahams, der begge vandt guld ved OL i Paris 1924.

tilbyder Liddell sin plads i 400 meter løbet. Og Eric Liddell takker ja, mens hans kompromisløse tro bliver kendt gennem store avisoverskrifter verden over.

Prædikede under løbet

På den søndag, hvor 100-meter løbet finder sted, prædiker Eric Liddell i en skotsk kirke i Paris. Her citerer han fra Esajas Bog kapitel 40, som slutter med ordene:

"Israel, hvordan kan du sige, at Herren har glemt dig og ikke ænser dine lidelser? Ved du ikke, hvem Gud er? Har du ikke forstået det?"

Herren er den evige Gud, som

har skabt den vide jord. Aldrig bliver han træt eller udmattet. Hans visdom er ufattelig. Han giver den trætte ny kraft og den svage ny styrke.

Selv unge mænd kan blive udmattede, selv de stærkeste har en grænse. Men de, der søger hjælp hos Herren, får ny styrke, som ørnen får nye svingfjer. De løber uden at blive trætte, de vandrer uden at blive udmattede."

To guldmedaljer

Harold Abrahams taber i 200 meter løbet, mens han vinder guld i 100 meter distancen.

Eric Liddell spås ikke mange

chancer på 400 meter distancen, som han ikke er vant til. Men en af de amerikanske løbere giver Liddell en seddel, som udtrykker hans respekt for skottens overbevisning. Løbet ender med, at Liddell alligevel slår sine amerikanske rivaler og vinder guld på den uvante distance.

Efter OL bliver Abrahams gift med sin Sybil, mens Liddell rejser til Kina som missionær. Han dør der i 1945 under den japanske belejring.

Pave Frans I til OL-atleter: 'Strid den gode strid og fuldfør løbet'

- Det er mit håb, at de olympiske leges ånd må inspirere alle til at "stride den gode strid og fuldføre løbet sammen" i en verden, der tørster efter fred, tolerance og forsoning.

Pave Frans citerede Paulus' andet brev til Timotheus i sin tale på Peterspladsen den 3. august.

Han tilføjede ønsket om, at OL-atleterne må stræbe efter at "få en pris, ikke en medalje, men noget meget mere værdifuldt: opbygningen af en civilisation, hvor solidariteten hersker, og som er baseret på erkendelsen af, at vi alle tilhører den samme menneskelige familie uanset forskelle i kultur, hudfarve eller religion".

Stilhed i Auschwitz

Paven har også for nylig talt om

Pave Frans I citerede Paulus' opfordring til Timotheus i en hilsen til atleterne før OL startede i Rio i sidste uge.

sit besøg i Auschwitz-Birkenau kz-lejren, hvor næsten 1 million mennesker, fortrinsvis jøder, blev dræbt under Holocaust.

Paven besøgte kz-lejren i forbindelse med det store katolske ungdomsstævne World Youth Day, der samlede over en million unge i Polen sidst i juli.

Han siger om kz-lejren: "Der var en stor stilhed, som var mere veltalende, end noget talt ord kunne have været. Jeg lyttede i den stilhed, og jeg følte tilstedeværelsen af de mange sjæle, som har været på det sted.

Jeg følte medlidenheden og barmhjertigheden fra Gud, som nogle få hellige var i stand til at bringe ind i selv denne afgrund. I den store stilhed bad jeg for alle ofre for vold og krig.

På det sted blev jeg mere end nogensinde før klar over, hvor vigtigt det er at huske; ikke bare for at bevare mindet om tidligere begivenheder, men som en ad-

varsel og et ansvar for i dag og i morgen om at hadets og voldens frø ikke må slå rod i historiens plovfur.

Husk de kristne værdier

Paven kom også ind på nutidens grusomheder og bad om fred i verden. Samtidig pegede han på, at de mange deltagere på ungdomsstævnet giver håb for fremtiden.

- Men Europa har ingen fremtid uden om de grundlæggende værdier, der findes i det kristne menneskesyn og barmhjertighedsbudskabet, understregede Frans I.

Bodil

Flere artikler i dette OL-tillæg er bragt med tilladelse fra bladet TEL's seneste særnummer om OL. Bladet kan købes for 40 kr. + forsendelse på www.bibelskarkaeologi.dk.

ICEJ 35 ÅRS JUBILÆUMSFEST

lørdag d. 27. August til søndag d. 28. August 2016

ICEJ Danmark har siden august 1981 arbejdet for at hjælpe jøder hjem til Israel, støttet Holocaustoverlevende på Haifa Hjemmet, indsamlet midler til udsatte grupper i Israel, og udrustet kirken gennem forkyndelse og undervisning, til at kende dens jødiske rødder, og elske det jødiske folk.

Det vil vi gerne fejre, og vi inviterer dig med til **Jubilæumsfest**. I **Betania Kirkecenter** i Blåhøj. Blåhøj Stationsvej 27, 7330 Brande.

Malcolm Hedding
Internationalt anerkendt bibelunderviser, tidligere øverste leder af ICEJ i Jerusalem, tjener nu som associerede præst i World Outreach Church.

Den Internationale Kristne Ambassade i Jerusalem - Danske Afdeling - PRÆSENTERER

JESUS & ISRAEL

- bli klogere på hvor din Jesus kommer fra

- ICEJ holder 35 års jubilæum!
- NICE Lovsangsaften v. **HAVEN** fra Århus
- **SOLID** Bibelundervisning med Malcom Hedding
- Lodtrækning om en **ISRAELSREJSE** lørdag aften

(Se det fulde program i den blå kasse til højre)

LOVSANG
med
Haven

UNGDOMSTILBUD: For KUN 150kr. (75kr. for Arise medlemmer) får du festmiddag, kaffe/kage, overnatning på sovesal med morgenmad, transport fra Brande station (Se i højre side for tilmelding.)

**RABAT & LODTRÆKNING
FOR UNGE!**

Lodtrækning lørdag aften om en Israelsrejse til Løvhyttefesten blandt medlemmer af **ARISE**

Bliv medlem af
ARISE nu på **ARISE.ICEJ.DK**

Arise
ARISE.ICEJ.DK

...er ungdomsforeningen i...

ICEJ INTERNATIONAL
CHRISTIAN
EMBASSY
JERUSALEM
ICEJ.DK

ICEJ INTERNATIONAL
CHRISTIAN
EMBASSY
JERUSALEM

PROGRAM

Deltagelse på møderne er gratis.
Kaffe & kage: 20 kr.
Pris for festmiddag: 150 kr.
Børn under 12 år gratis.

Lørdag d. 27. August

13:00 Officielt Jubilæumsfestprogram
Musik, sang og hilsner
Prædiken v. Malcolm Hedding

15:00 Kaffe & Kage

16:00 Lovsang
Prædiken v. Malcolm Hedding

17:30 Festmiddag m. Indslag

19:00 Lovsangsfest
v. Haven fra Århus
Prædiken v. Christina Elisabeth Leinum

Søndag d. 28. August

10:00 Afsluttende festgudstjeneste
Prædiken v. Malcolm Hedding

Tilmelding for festmiddag eller ungdomstilbud til
icej@icej.dk eller på 20934049 senest d. 23. August.
Betaling til bank reg. nr. 1551 konto nr. 1621300

Stillinger

ØKONOMIMEDARBEJDER
TIL LUTHERSK MISSION

Til vores sekretariat i Hillerød søger vi en medarbejder til gaveadministration og regnskab. Du skal være servicemindet og have flair for tal. Kendskab til Navision, Vennedatabasen og Lessor vil være en fordel.

Hvis du har kendskab til løn- og personaleadministration herunder opgaver inden for HR, kan det også have interesse. Deltidsjob er en mulighed.

Tiltrædelse hurtigst muligt.

Få mere at vide

Detaljeret stillingsbeskrivelse findes på www.dlm.dk/job. Kontakt gerne resursechef Johnny Lindgreen for flere informationer på jl@dlm.dk / 30 11 83 13.

Ansøgningsfrist d. 21. august.

Jobsamtaler vil foregå d. 25. august.

Diverse

Forudbestil
og få gratis cd
og sangbog

KIRKEÅRETS
TEKSTRÆKKER FOR BØRN
Den bedste hjælp
du nogensinde har fået!

BESTIL PÅ
KIRKEFRØ.DK

Det du har TIL OVERS
kan komme andre TIL GAVN

Mission Afrika Genbrug tilbyder
hjælp med tømning af dødsbo

Kontakt vore konsulenter:

Claus R. Roed (syd) - tlf. 2941 9257

Villy Pedersen (nord) - tlf. 2929 1503

Lone Frøsig (øst) - tlf. 2027 1643

Vi tager imod
brugte, velholdte
effekter med et smil

MISSION AFRIKA

Genbrug+

Bogsalg mm.

www.bogsvend.dk

Kristne brugte bøger sælges

Ikast kristne Antikvariat

Navervej 9, 7430 Ikast

Tlf. 97 25 20 77

BEGYND DAGEN MED GUD
FÅ ET OPMUNTRENDE SKRIFTSTED
SENDT TIL DIN EMAIL HVER MORGEN

Bestil det gratis på
Udfordringen.dk

Film med tankevækkende/
kristent indhold

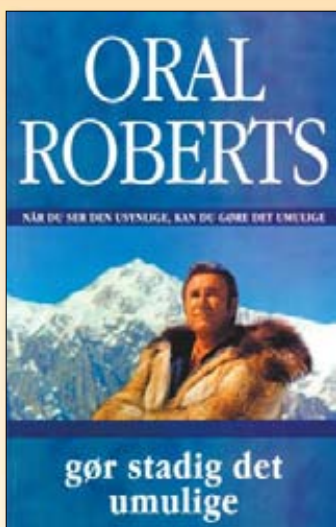
Se det spændende udvalg af DVD'er på
www.Hosianna.dk

www.kristentbogcenter.dk

Mange bøger på lager - tlf. 66 11 33 13

Bogsalg

Vidste du, at Udfordringens Bogsalg har næsten 1000 titler...

Gør stadig det umulige

Når du ser den usynlige, kan du gøre det umulige

Bogen du ikke kan lægge fra dig, før du har læst den færdig! Oral Roberts opfordrer os alle i denne gribende beretning til at få et møde med den levende Gud for at få klarhed over meningen med vort liv og få lov at opdage, hvilken kærlighed Gud har til dig og mig.

I "Gør stadig det umulige" opmuntrer Oral Roberts også kristne ledere og pastorer til ikke at give op i tjenesten, men at søge Guds hjælp og Helligåndens ledelse for at fuldføre løbet. Bogen er en ærlig og trosbekræftende beretning om Oral Roberts' personlige liv.

Af Oral Roberts. Paperback. 227 sider. Kr. 228,-

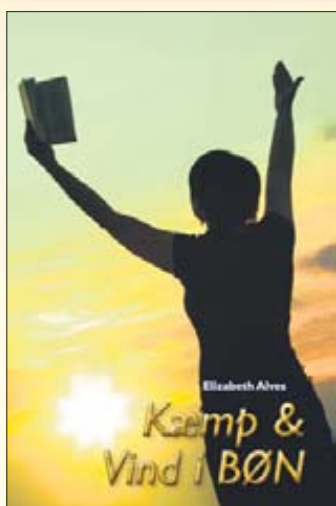
Den sejrende taber

En guide til et gudsforhold i frihed for religiøsitet

Mange af de erfaringer Leif Munk har gjort sig gennem tiden, bl.a. som frikirkepræst, afspejles i denne bog, som handler om en tro og et gudsforhold, som er fuldstændig modsat al anden religion. Den viser, at kristendommen ikke handler om regler og krav, men om relationer, der udelukkende er bygget på kærlighed.

Leif Munk ønsker at åbenbare forsoningens rækkevidde og Guds kærligheds dyb på en sådan måde, at mennesker, midt i livets kampe og i erkendelse af den menneskelige ufuldkommenhed, vover at tro på, at det, som Jesus gjorde, var 100 procent nok for tiden her og for evigheden siden.

Af Leif Munk. Indbundet. 183 sider. Kr. 199,-

Kæmp & Vind i BØN

Om effektiv bøn bygget på bibelske principper

Behovet for en regulær grundbog om bøn af alle typer øges hurtigt, fordi mange kristne nu bliver tunet ind til, hvad Helligånden siger til kirkerne om bøn i disse tider. Gud kalder en stor forbøns-hær ud fra sit folk, og de spørger alle: vis mig, hvordan jeg skal bede.

"Bøn er den nøgledisciplin, hvorved alt åndeligt arbejde og alle visioner opnås. Hvis du er en ny kristen, som søger den identitet, du er skabt til, så må du først udvikle et dynamisk forhold til en hellig Gud, og bogen vil hjælpe dig til dristigt at træde ind i hans tronsal. For dig, der har været bønnekrieger i årevis, er denne bog som en anden honeymoon!"

Chuck Pierce, Leder af World Prayer Center, Colorado Springs.

Af Elizabeth Alves. Paperback. 219 sider. Kr. 198,-

Dit bedste liv nu

7 skridt til at leve dit fulde potentiale ud

Hvordan bryder du fri og oplever det fulde potentiale, som Gud havde tænkt, du skulle have? Svaret findes i en enkel og alligevel dybsindig proces med at ændre den måde, du tænker på om dit liv, og det vil hjælpe dig til at nå, hvad der er virkelig vigtigt.

Opdag hvordan du: - udvider din vision, - udvikler et sundt selvbillede, - opdager kraften i tanker og ord, - slipper fortiden, - finder styrke gennem modgang, - lever for at give og - vælger at være lykkelig.

I denne ligefremme guide kan finde hjælp til at opleve sejr, glæde og tilfredsstillelse hver dag!

Af Joel Osteen. 344 sider, Kr. 288,-
Paperback

HUSK!
Kun 29 kr.
i porto på alle ordrer i DK

Løs ugens kryds og tværs - og vind et gavekort!

Træn hjernecellerne - og vind måske et gavekort!

Vinder i kryds & tværs uge 31:
Poul F. Pedersen
 Marievej 45
 7900 Nykøbing Mors.

Kodeord: *Verdensmester*

Du kan også vinde, hvis du finder kodeordet i denne uge, ved at sammensætte de bogstaver, der står i felterne med tal.

Skriv kodeordet og send det sammen med dit navn og din adresse til mail@udfordringen.dk eller til Udfordringen, Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld. Kodeordet skal være Udfordringen i hænde senest torsdag den 18. august 2016.

(Obs! Du kan IKKE benytte den portofri kupon til at indsende koden.)

Blandt de indsendte løsninger trækkes hver uge lod om et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, vælg mellem bøger, cd'er, film og adventsstjerner fra Christiansfeld.

Kryds og tværsen leveres af bureauet Kehlet Aps, Varde.

God fornøjelse!

			UDRÅB	KORT	RAFFINEMENT	VÆSEN	SKYNDESIG	LAVE	KENDEORD	PÆL	REM	KOM I HU		
							1							
			SPISE			LØFTE			...? BABA					
			FINDES			SÆNKNING			SIDSTE					
			BANGE				DYRET		2					
			POST				REPARERES							
VIRKSOMHEDER		BRYLLUPPET	ORDRE									3	UNION	SLÅ TIL RIDDER
			DAMP								STEDORD		↓	↓
					ISSTYKKE						HYLE	DANS		
TUGTER					BRUGE HORNET							TO ENS		
RINGEDE					4		MODSAT ØSTRE						LUER	
							SOMME						TRÆER	
EARL GREY			UDSIGT			∅		VOVEDE			5		STÆVNE	
			AFSNIT					TON					DYR	
LØBE					BY							HOLDE AF		
												FLAD		
TRÆ					ANTAL							RENDTE		HINE
					RETNING							STEDORD		
FLOD										6	KRAFT			
VASKE											FORBIGIK			
DYR														
→					ØSTRIG								UDVIDE	
					VALUTAEN								OPDRÆT	
→			DIGTET		7									
			BLOMST											
FISK					VÆK									DANSKERE
SORT MASSE					TIDL.									
SKABE													VIA	8
													STEN	
..? OG VE		9	KVINDE					BAG	UDSTYR	TIDSRUM			DRENG	
			STEDORD					STRØG		ORD			SPISE	
BØLLE							PINER						FUGLEN	
							MONOLOG						↓	
DRENG					SKØRT								PLANET	
					RETNING								DOVNE	
NEDBØR					11	DEPRIMERET				KRITIK			12	VOKAL
						FUGLE				SPIDSER				TØVER
→								HAFT					MANEGE	
								I BYEN					MADDING	
TRÆNE											13	ODIN	TRÆ	
KNUST												INTET	TILSTRÆKKE	
													KELIGT	
													REDSKAB	
													VÅTTERN	
LÆRLING									FISK				14	
													RYGER	
													SVERIGE	
TONE											15		TO SSEDE	

Find flere end 1.000 bøger på

Hosianna.dk

Abonnenter får 5 pct. rabat.

Giv et abonnement til en god ven

Et abonnement på Udfordringen er en gave som varer længe!

Bestil pr. mail på abonnement@udfordringen.dk eller ring på tlf. 74 56 22 02.

Du kan få tilsendt et gavekort som kan gives sammen med et nummer af Udfordringen.

Møder & Arrangementer

Velkommen i den nye PERLEPORT

i Pinsekirken NYT HÅB Damhus Boulevard 28, Rødovre
til Helligåndens aften
 HVER SØNDAG AFTEN kl. 19.00
 Bus 21 holder udenfor - gratis kaffebord kl. 18.30
 Dansk Gospelsang og musik - Bibelord - Tilbedelse
 Forbøn til frelse - Andsdåb og syges helbredelse

Pinsekirken
NYT HÅB

**Søndag
 14. august
 kl. 10:30**

Anders Ova
 Tema: "Se og lev"
 - åbenbaringskraft

FAST MØDEPLAN
 Tilbedelsesmøde
 Søndag kl. 10:30
 Bedemøde
 Onsdag kl. 19:30
 Ungdomsmøde
 Torsdag kl. 19:30

Damhus Boulevard 28 2610 Rødovre www.nyt-haab.dk

Pinsekirken
NYT HÅB

**Søndag
 21. august
 kl. 10:30**

Jørn Pedersen
 Tema: Derfor giver
 vi aldrig op

FAST MØDEPLAN
 Tilbedelsesmøde
 Søndag kl. 10:30
 Bedemøde
 Onsdag kl. 19:30
 Ungdomsmøde
 Torsdag kl. 19:30

Damhus Boulevard 28 2610 Rødovre www.nyt-haab.dk

Orla Lindskov Christensen:
 Orla Lindskov taler og beder for syge:

Søndag d. 21. august 2016 kl. 14.00

Frikirken Hadsund
 Kulturcentret, Kirkegade 4, 9560 Hadsund

Søndag d. 21. august 2016 kl. 19.00

Kristent Centrum
 Perikumvej 2, 9000 Aalborg
 www.kristentcentrum.dk

Få dagens bibeludfordring!

Hvis du har lyst til at få et dagligt bibelord til inspiration sendt, så gå ind på hjemmesiden udfordringen.dk og tilmeld dig via ikonet "Dagens Udfordring" ca. midt på hjemmesiden.

IMPACT SCHOOL OF REVIVAL

**ET "HELT" GRATIS TILBUD
 FRA IMPACT SCHOOL OF REVIVAL**

Kom og oplev hvad der sker på Impact School of Revival i 1-3 dage, og se om det er noget for dig inden du melder dig til. Under dit ophold vil du få rig anledning til at se, opleve og mærke, hvordan undervisningen på skolen bliver kombineret med Helligåndens kraft og åbenbaring. Formålet med skolen: At træne og udruste mennesker til at udføre deres kald og tjeneste, ud fra den lokale menighed.

Vi brænder for at sætte mennesker i "brand" for Guds rige.

Tilmelding: www.impactschool.dk

KOLOFON

Udfordringen

Udfordringen er en **selvejende** fælleskirkelig ugeavis med stof fra både **frikirker** og **folkekirken**. Avisen finansieres af abonnement og annoncer og er **uafhængig** af såvel kirker som organisationer. - 2016: Årgang 44.

Bestyrelse: Pastor emeritus, cand.jur. Stig Christensen (fmd.), generalsekr. Karsten Bach, chefkonsulent Flemming Nielsen, journalist Kristian Pahus.

Redaktion@udfordringen.dk

Henri Nissen (ansv.hav.) Lisbeth Thomsen, Bodil Lanting, Britta Sand, Krista Revsbech.

Brevkasserredaktører: Orla Lindskov Christensen og psyk. Suh B. Jacobsen.

Ung@udfordringen.dk: Henrik Engedal

Annoncer@udfordringen.dk

Jan Grundvad
Bogholderi@udfordringen.dk

Henriette Pallesen

Abonnement@udfordringen.dk

Daniel Giversen.

Revision: rgd revision, Århus

Tryk: Trykcentralen, Vojens

Telefon: 74 56 22 02 Fax: 74 56 32 19

Telefonerne er normalt åbne fra kl. 10-15.

Adresse: Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld

Hjemmesider: www.udfordringen.dk

www.hosianna.dk (bøger, musik, film)

Netbank: annoncer: 7040 0001 830 438

abonnement: 7040 0001 830 420

PBS/BetalingsService nr.: 02229838

debitorgruppe 00001 - Abonnements-nr. på

adressemærkatet er abonnentens PBS-nr.

Gaver mm.: 7040 0001 830 446

Gaver med skattefradrag: Giv via Mis-

sionsfondens projekter '5127 Udfordringen' og '5984 Udf. Radio-mission i

Afrika' på konto nr. 9570 - 0006 139450.

Med. af
 Danske Medier
 ISSN 0902 - 5693

Orla Lindskov i Karlslunde Strandkirke

Orla Lindskov taler og beder for syge:
Lørdag den 3. september kl. 14.00

*Karlslunde Strandkirke
 Karlslunde Mosevej 3, 2690 Karlslunde
 Arr.: "Når kvinder be'r..." Tlf. 46 37 03 26*

**Husk forbøn for Danmark den første mandag
 hver måned kl. 19-21. Dér, hvor du bor.**

Diverse

Er du glad for Udfordringen?

Så støt arbejdet med en gavel!

Gaver kan indbetales til Missionsfonden med skatte-fradrag - husk at skrive:

'Projekt 5127 Støt Udfordringen'

Giro: (+01) 613-9450 eller netbank:
 9570 0006 139450.

Mangler du nye medarbejdere?

Indryk en stillingsannonce

i Udfordringen - Ring 7356 1506

Ferie

Tag med på en rejse der er en oplevelse for livet! Spændende rundtur, som går fra det mondæne Gangnam til et sjældent kig i Nordkorea. Deltag i en tolket gudstjeneste i én af verdens største kirker. Rejselederne er et koreansk/dansk par, som kender landet og kulturen indefra.

Dato: 12. - 25. oktober

Rejseledere: Anna Shin og Anders Graversen

NYHED

Læs mere om rejsen på vores hjemmeside eller kontakt os på 7592 2022

felix rejser.dk

KØR SELV-FERIE MED

Udfordringen

Som læser af Udfordringen får du dette specielle læsertilbud. Oplys rejsekoden "UDFORDRINGEN" ved bestilling - så får du automatisk rabatprisen.

På opdagelse i Brandenburg

4 dage på 4-stjernet hotel i Tyskland

Axxon Hotel ★★★★★

Byen i floden - sådan beskrives Brandenburg an der Havel. Den ligger da også omgivet af floden Havel og med et væld af kanaler samt større og mindre søer strøet gavmildt rundt omkring byen. Byen har lagt navn til delstaten Brandenburg og havde sin storhedstid tilbage i middelalderen. Det kan man mærke, når man går på opdagelse i den stemningsfulde, historiske by, for her er flere kirker, og især domkirken St. Peter und Paul er fascinerende. Men middelalderstemningen kan også spores i de gamle byporte og bymure.

Ankomst

Valgfri frem til 19.12.2016.

Forbehold for tryk- og prisfejl samt udsolgt. Ekspeditionsgebyr kr. 99,-. Afbestillingsforsikring kan tilkøbes.

BESTILLING: Telefon 70 20 34 48

eller **www.happydays.nu**

Husk rejsekode: UDFORDRINGEN

Teknisk arrangør:

Happydays

Åbent hverdage kl. 8-17.

Se også vores feriepakker med 2, 3 eller 4 nætter

Pr. person i dobbeltværelse

1.099,-

Pris uden rejsekode kr. 1.249,-

- 3 overnatninger
- 3 x morgenbuffet
- 2 x 2-retters middag/buffet

Børnerabat (ved 2 voksne)
 1 barn 0-5 år gratis.
 2 børn 6-14 år ½ pris.

Har du ændringer eller spørgsmål til dit abonnement?
 Så ring til Udfordringens kontor mellem kl. 10:00 og kl. 15:00 på tlf. 74 56 22 02 - Tast 1 for abonnement

Kristne TV-kanaler

DR K

Mandag 15/8
17:15 Biblens gåder - Jerikos fald. Tysk dokumentar fra 2015. (Secrets of the Bible)
 Den amerikanske bibelske arkæolog Bryant Wood mener, at han bl.a. ved hjælp af nye dateringer kan bevise den bibelske version af forløbet omkring Jerikos fald.

23:10 Biblens gåder - Salomons tempel. Tysk dokumentar fra 2015. (Secrets of the Bible)

I 2003 erhvervede en israelsk kunstsamler en lertavle, der på oldhebraisk beskriver Jehosafat's reparationer af Det Første Tempel i Jerusalem, bygget af Kong Salomon omkring 950 f.kr. Det var det første fysiske bevis på såvel Salomons regeringstid og hans pragtfulde tempel. Men de israelske myndigheder mente at kunne bevise, at der var tale om en meget dygtig forfalskning, en blandt mange lavet af en gruppe meget dygtige forfalskere. Men holder denne påstand i retten? Sendes også søndag 21/8 kl. 14:55 og mandag 22/8 kl. 16:45.

Lørdag 20/8
19:45 Før søndagen

Niels Due Jensen tolker moderne ledelsesfilosofi ud af dagens tekst. Sct. Peders Koncertkor ved dirigent Karsten Blond synger salmen "Herlighedens Gud" fra Gellerup Kirke i Århus.

Søndag 21/8

14:00 Gudstjeneste fra Værløse
 Sognepræst Johannes Thure Krarup, Værløse, er denne søndag i Værløse Kirke sammen med organist Lene Rasmussen Hesdorf og pianist og sanger Samuel Skadkær-Munch om at skabe en gudstjeneste med elementer af firmesse, som er kendt af sognets medlemmer. Dagens evangelie handler om den ivrige mor til Zebedæussønnerne, der gerne vil sikre sine drenge en plads i himlen. Værløse kirke fra 1971 er den yngste af de tre kirker i pastoralet, der foruden Hareskov Kirke omfatter middelalderkirken Kirke Værløse Kirke.

Aalborg Kristne TV

Karnersvej 21, 9000 Aalborg
Tlf. 41 29 14 05 - www.aktv.dk
 AKTV sender på TV Aalborg. Sendetider pr. 14. dec.:
 Mandag, Tirsdag, Torsdag, Fredag og Søndag: 17.00 - 18.00
 Onsdag og Lørdag 21.30 - 22.30

KKR/TV i DK.

Se kristent tv døgnet rundt her:
 1. I hele landet på dit tv med en KKR tv-boks. Bestilles på www.kkr.dk / seerklubben@kkr-tv.dk eller [tlf/sms: 35 31 00 57](tel:35310057).
 2. I hovedstadsområdet med stue-, tag- eller fællesantenne (DVB-T2) hele døgnet.
 3. På computer, tablet eller mobil: www.kkr.dk
 Programoversigt på: kkr.dk

GOD TV

Tlf. 98 90 91 50
Email: info.scandinavia@god.tv
GOD TV kan ses overalt. Download en app til iPhone, iPad eller Android eller se www.god.tv hvor der findes 20 web kanaler 24/7 og meget mere. **GOD Channel** kan også ses 24/7 via parabol: ASTRA 4A 5° Ø Frekvens: 11.996 GHz, Polarisation: H, Symbol Rate: 27.500 Symbol/s: FEC: ¾. Kan også modtages fra Hotbird 13° øst, Astra 19° øst og Eurobird 28,5° øst. Findes i alle Viasats programpakker og i mange bredbånds- og kabelnet.

More 2 life TV

Regionalt TV i MUX 1. Kanal Nord: Mandag - tirsdag 8:30, onsdag 23:00, torsdag 21:00, lørdag 10:00, søndag 11:00. Kanal Øst: Mandag - torsdag 8:30, lørdag 11:30, søndag 15:00.
Kanal Hovedstaden: Tirsdag 11:00, onsdag 15:30, torsdag 11:00, fredag 05:00.

Kanal 10

Sender norske, danske og svenske kristne programmer på Sirius 5° øst. Fr. 11.881. Pol. H SR 27500 Fec.3/4. Programoversigt: www.kanal10.se. Kanal 10 Norge: www.kanal10norge.no. Sender på satellit, kabel-TV og web-TV.

UCB TV

Postbox 92, 2720 Kastrup
Tlf. 32 34 01 12 - www.ucb.dk
 Sender på Kanal 10 Norge, satellit THOR 1 grad vest, fr. 10872, SR 24500 V pol:
 Lørdag kl. 14:00 - 18.00.
 Søndag kl. 00:00 - 04:00.
UCB Radio:
 UCB/NewFM: FM 103,4
 Alle hverdage kl. 21:00 - 06:00
 Radio Rhema: FM 106,3
 Alle hverdage kl. 06:00 - 10:00
 Lørdage kl. 06:00 - 11:00
 Mandag kl. 13:00 - 17:00

Revelation

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d - 28,2 grader E= øst. Engelsk kanal. Undervisning / forbøn for syge. Ekstra parabol muligvis nødvendig. Program og teknisk support: www.revelationtv.com

Sat 7

Tlf. 74 56 23 88. Digitalt fra Omega 1° vest. Digitalt fra Eutelsat 7 Hotbird 3, 13° øst. Sender kristent tv på arabisk 24 timer i døgnet. Programoversigt: www.sat7.org

LifeStyleTV

Sender døgnet rundt på Thor satellitten (1° vest). Der sendes på dansk, svensk, norsk og engelsk. Det danske program Ordet sendes: Lørdag kl. 18.30, Søndag kl. 10.30, Mandag kl. 18.30, Tirsdag kl. 10.30. Sendes også på www.lifestyletv.dk

Airport UCB TV

Sender på regionale digitale net www.ucb.dk/ucbtv.htm
Hovedstaden (Airport TV)
 Mandag 07.30-08.00, torsdag 05.30-06.00, søndag 08.30-09.00, søndag 15.30-16.00

CNL

Sender kristent tv på russisk på Hotbird 13° øst, 12207, H Pol, SR 27500, FEC ¾. www.cnl.tv
 Findes i bredbånds- og kabelnet. Kan modtages fra Hotbird 13° øst, Astra 19° øst og Eurobird 28,5° øst.
 Programoversigt: www.god.tv

DR Kirken er tilbage efter sommerferien med en gudstjeneste fra Værløse Kirke søndag den 21. august. Sognepræst Johannes Thure Krarup prædiker over søndagens tekst. Foto: DR-Kirken

Visjon Norge

Sender også danske programmer.
 Mand. 17.30, onsd. 11.30, fred. 13, sønd. 23.30 (Thor 1° vest:)

Loveworld TV

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d 28,2 grader E= øst
 Engelsk kanal. Undervisning og helbredelsesudsendelser. Ekstra parabol muligvis nødvendig.
 Program og yderligere info.: www.lovelworldtv.co.uk/

Web-tv

GODTV: www.god.tv
DKNET.TV www.dknet.tv

Andre kanaler

På Thor 1° vest:
Vision Norge, Gospel Channel
 Fr. 11247 Pol V Sr 24500 Fec 7/8.
På Astra 1 19,2° øst: Bibel TV Fr. 10832 Pol H SR 22000 Fec 5/6.
Astra 2 28,5° øst:
TBN Europe Revelation

Morgenandagten på DR K

Du kan se og høre morgenandagten fra P2 på DR K hverdage kl. 8.05 og lørdage kl. 8.07.

Radio

Søndag 14/8

07.33 Religionsrapport (P1) (Genudsendelse fra mandag).
 08.03 Mennesker og tro. (P1) Genudsendelse fra onsdag.
 09.54 Gudstjeneste (P1)
 Højmesse fra Vallekilde Kirke, Roskilde Stift. 11. s. e. Trinitatis
 Prædikant: Jens Kirk (P1)
 19.30 Mennesker og tro (P1)
 Genudsendelse

21.03 Mennesker og tro (P1)
 Genudsendelse

Torsdag 18/8

08.05 Morgenandagten (P2 DAB)

Fredag 19/8

08.05 Morgenandagten (P2 DAB)

Lørdag 20/8

08.07 Morgenandagten (P2 DAB)

Mandag 15/8

08.05 Morgenandagten (P2 DAB)
 11:30 Religionsrapport (P1)
www.dr.dk/religionsrapport

Søndag 21/8

07.33 Religionsrapport (P1)
 Genudsendelse fra mandag
 08.03 Mennesker og tro. (P1)
 Genudsendelse fra onsdag.
 09.54 Gudstjeneste (P1)
 Højmesse fra Helligåndskirken, Københavns Stift, 13.s.e. Trinitatis
 Prædikant: Leif G. Christensen
 Organist: Hans Ole Thers, Sct. Annæ Pigeor. Transmission:
 Mikael Wandt Laursen
 19.30 Mennesker og tro (P1)
 Genudsendelse

Tirsdag 16/8

08.05 Morgenandagten (P2 DAB)
 21.03 Religionsrapport (P1)
 Genudsendelse fra mandag

Onsdag 17/8

08.05 Morgenandagten (P2 DAB)
 11:03 Mennesker og tro (P1)
 Klimakvaler. Lektor Mickey Gjerris besøger skurvognen for at tale om etiske valg og politisk virkelighed i en verden, hvor isen smelter og arterne uddør. www.dr.dk/tro
 Vært: Anders Laugesen.

Mandag 22/8

08.05 Morgenandagten (P2 DAB)
 11:30 Religionsrapport (P1)

Ja tak, jeg bestiller Udfordringen!

- ½ år for 348 kr.
- et helt år for 648 kr. (derefter kun 598 kr., hvis du fortsætter og betaler via betalingservice. Ellers er der et girokort-gebyr på 25 kr.)
- prøv 1 måned - og betal derefter, hvis du fortsætter (obs! ingen præmie)
- til Europa (Færøerne/Grønland) 1 år 998 kr. Øv. udland 1 år 1298 kr.
- Studie-abonnement 1 år 398 kr. eller ½ år 248 kr.
- Net-abonnement med fuld adgang også til bladresider 1 år 298 kr.

Den nye abonnent er:

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. _____ By: _____

Tlf.: _____ E-mail: _____

Den nye abonnent er skaffet af:

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. _____ By: _____

Tlf.: _____ E-mail: _____

Send hvervegave til den nye abonnent eller mig, der har skaffet den

Obs! Du kan også bestille dit abonnement ved at sende en sms med oplysningerne til 21 97 11 11 - eller en mail til mail@udfordringen.dk.

Vælg selv din gave!

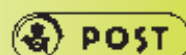
Bogen EVNEN I, II eller III? _____

Filmen Courageous _____

eller _____ War-Room

Sendes ulønnet
 Modtageren betaler porto

Udfordringen

+++ 24849 +++
 7993 Sydjylland-Fyn USF B

Det er ikke ligegyldigt, hvordan du får dine nyheder...

- Hvis du kun får dine nyheder fra verdslige medier, vil du mangle vigtige brikker til at forstå den tid, du lever i.
- Bevar din tro og dine holdninger ved at læse en avis, som anerkender det bibelske verdensbillede og den åndelige virkelighed.
- Læs Udfordringen - fri i forhold til kirke og organisationer, og fælles for alle kristne.

Musik

TJEK

Sympatisk album til målgruppen

1GN er et forsøg på at lave kristen pop. Musik der læner sig op ad kendte kunstnere som Lady Gaga, Nicki Minaj og Katy Perry, men med et dybere budskab.

Det er helt tydeligt, at budskabet er vigtigt for de tre piger i 1GN. På "The One" fokuseres der på Jesus som "Den eneste ene". "Guard your heart" tager udgangspunkt i Ordsprogenes Bog 4,23 om at vogte sit hjerte fremfor alt. Det bliver til en formaning om ikke at lytte til verdens stemmer og bukke under for gruppepres. "#nofilter" opfordrer til at gøre op med "filterkulturen" på de sociale medier, og i stedet vise sig, som man er. "Smile" handler om at sprede Guds glæde og spørger, om verden ser Jesus gennem os.

Og sådan fortsætter teksterne med et klart budskab.

Musikken er klassisk pop/dancemusik med højt tempo krydret med lidt rap flere steder. På "Panic" kommer 1GN dog helt ned i tempo med melodisk klaverspil og strygere.

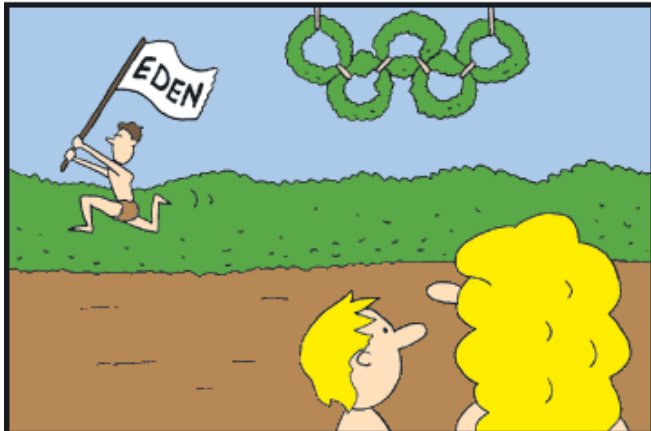
Det er som sådan et sympatisk projekt. 1GN ved, hvad de vil. De forsøger at ramme tonen i den musik, denne målgruppe ellers hører, og går på samme tid stik imod de budskaber, der normalt følger med. Alligevel sidder jeg tilbage med en lidt blandet følelse.

Det bliver lidt for skingert, lidt for søgt og måske lidt for amerikansk til min smag. Teksterne bliver lige lovligt formanende og forsimplede. Og så har jeg det svært med det, jeg mener er dårligt rap.

Men til målgruppen, som må være 7-12-årige piger, kan jeg sagtens se, at "Unite" giver mening. Havde jeg et barn i målgruppen i min husholdning, ville jeg nok have givet albummet en chance - måske med et par hørebøffer til. For kombinationen af budskab og musik giver rigtig god mening - for den rette lytter.

Kathrine Jul Chercka

REVERENDFUN.COM COPYRIGHT BIBLE GATEWAY

Se din far Kain - han har trænet så hårdt! Men selvfølgelig - hans sejr ville være mere imponerende, hvis der rent faktisk havde været nogle konkurrenter...

Kunstner: 1GN - Titel: Unite - Genre: Pop - Forhandler: itunes.dk - Pris: Download 99 kr.

- Det er godt at være sammen med både sine venner og Jesus, siger en af deltagerne på Hjallerup Teen bibelcamping til Peter Bruun. Skærmprent.

Hjallerup Bibelcamping er også for teens

På Indre Missions bibelcamping i Hjallerup i uge 30 var der også et populært spor for teenagere.

Sporet blev ledet af Simon Kristian Blix Nielsen og Ingeborg Wagner Olsen. I ugens løb optog Peter Bruun en video, som viser

stemningen blandt de unge på campingpladsen. Også DR's Religionsrapport på PI med Lisbeth Brocelius Melén-

dez som vært besøgte Hjallerup Bibelcamping for at lave en reportage om Integrationscampen. Bodil

Vidste du det om alkohol?

Hvad sker der, når jeg drikker?

Der kan være forskellige årsager til, at du drikker alkohol. I Danmark fungerer alkohol ofte som en del af social samvær. Men alkohol har også en fysisk indvirkning på kroppen, som forstærkes, jo mere du drikker.

Promille

0,2	Øjets evne til hurtigt at fokusere og omstille sig fra lys til mørke forringes.	
0,5	Evnen til på en gang at opfatte situationer og samtidigt udføre præcise bevægelser forringes. Synsvinklen indsnævres.	
0,8	Du får nedsat koordinationssevne og øget reaktionstid.	
1,0	Opmærksomheden og koncentrationsevnen er svækket. Du begynder at blive træt og får nedsat balance og bevægelsesevner.	
1,5	Du får udtalt forringet bevægelsesevne og talebesvær. Centralnervesystemet har fået nok (og maven sikkert også).	
2,0	Udtalte forgiftningssymptomer, manglende selvkontrol.	
3,0	Du har manglende kontrol med for eksempel urinblæren og kan blive bevidstløs.	
4,0	Bevidstløshed og livsfare.	

INFO

Vidste du, at den promille, som unge selv vurderer som den optimale, ligger på 2-3 genstande på en aften?

Klammen

Du er en plante

Jeg har forsøgt mig med at plante chili-planter hjemme i stuen. Det, der startede som 19 små frø, er nu - til min overraskelse - blevet til 19 rimelig fyldige chiliplanter. Nogle er dog større end andre, og en enkelt ser ud, som om den har givet op (eller at jeg har dræbt den).

Jesus forbandede et figentræ, og så visnede det dagen efter. Jesus sagde også, at han var vintreet, og at vi var grenene. Der er flere eksempler på bibelske sammenligninger med tro og planter. Og det interessante med planter og andre levende organismer, som dig og mig, er jo, at de enten gror eller visner. Der er ikke rigtigt noget, der hedder status quo. Sådan er det nok også med vores åndelige liv?

I går læste jeg Johannesevangeliet 14-15, og der står både det med vintreet, men også det med, at vi skal få Helligånden som vejleder. Senere på dagen mødtes jeg med nogle venner ved en plads omkring Nørrebro St. i København for at tilbyde at bede for forbipasserende.

Jeg kom i en lang snak med en muslimsk mand på min egen alder. Mange muslimer tror på, at den person, Jesus siger skal komme efter ham, er Muhammed. Det er selvfølgelig en (stor) misforståelse, og jeg kunne vise ham et eksempel på, hvad Jesus sagde om Helligånden fra Johannesevangeliet 14-15. Samme sted siger Jesus også noget om, at han selv og Gud er den samme. Det er en meget udfordrende tanke for en muslim - også ham her. Så det snakkede vi længe om, og jeg tror, det påvirkede ham mere, end han turde give udtryk for.

Bagefter tænkte jeg på, at hvis jeg ikke havde valgt at læse i Bibelen om morgenen, så havde Helligånden nok ikke så tydeligt kunne vejlede mig i samtalen med denne muslimske mand. Ligesom mine chili-planter har brug for næring, så har jeg også brug for det. Ligesom vintreet og grenene, ikke?

Når man holder sig tæt til Gud, så holder han sig også tæt til os. Og så er det lettere for Helligånden at vejlede os i mødet med mennesker omkring os.

Af Henrik Engedal
Grafiker

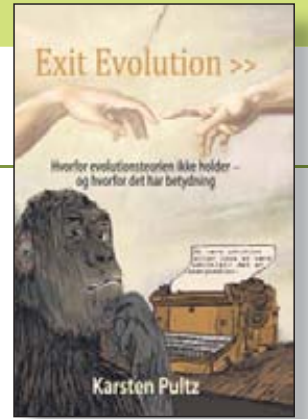

Tro & Viden

Er der en modsætning mellem videnskaben og troen på Gud?
Spørg Karsten Pultz, hvis du har spørgsmål om videnskab i forhold til din kristne tro.
Skriv til tro-og-viden@udfordringen.dk

Karsten Pultz har skrevet bogen
"Exit Evolution", 176 sider, 198 kr.
Se www.Hosianna.dk

Svar til unge om evolution

Karsten Pultz mødes i juni med en gruppe unge for at undervise omkring evolutionsteorien, som han har skrevet en bog om. Her gengiver han et par af spørgsmålene, som også er relevante for andre unge.

Af Karsten Pultz

I juni havde jeg fornøjelsen at undervise unge mellem 13 og 19 år i problemerne omkring evolutionsteorien og de stadigt voksende beviser for skabelse, som videnskaben leverer. Det foregik på den kristne ungdomslejr MaxJoy som afholdtes på LM's højskole i Hillerød.

Som jeg havde forventet, var det mestendels unge, som er født og opvokset i kristne familier, og for hvem troen er en naturlig integreret del af deres liv.

Disse unge mennesker, jeg her traf, var fattede, opmærksomme og eftertænksomme, hvilket afslørede ikke bare gennem deres afbalancerede adfærd, men især gennem deres overordentligt intelligente spørgsmål og lyst til at granske de videnskabelige facts med åbenhed.

Ikke hjernevaskede

Jeg kunne ønske, at professor (og ateist) Richard Dawkins blev inviteret til at møde den slags unge kristne, så hans stereotype billede af troende kunne rystes.

Dawkins er kendt for at fremstille troende som hjernevaskede, uoplyste mennesker, hvis tro er en blind tro - en tro, som ikke er grundet i beviser og rationel tænkning, men som udelukkende bygger på blind tillid til Bibelens ord.

Stor spørgelyst

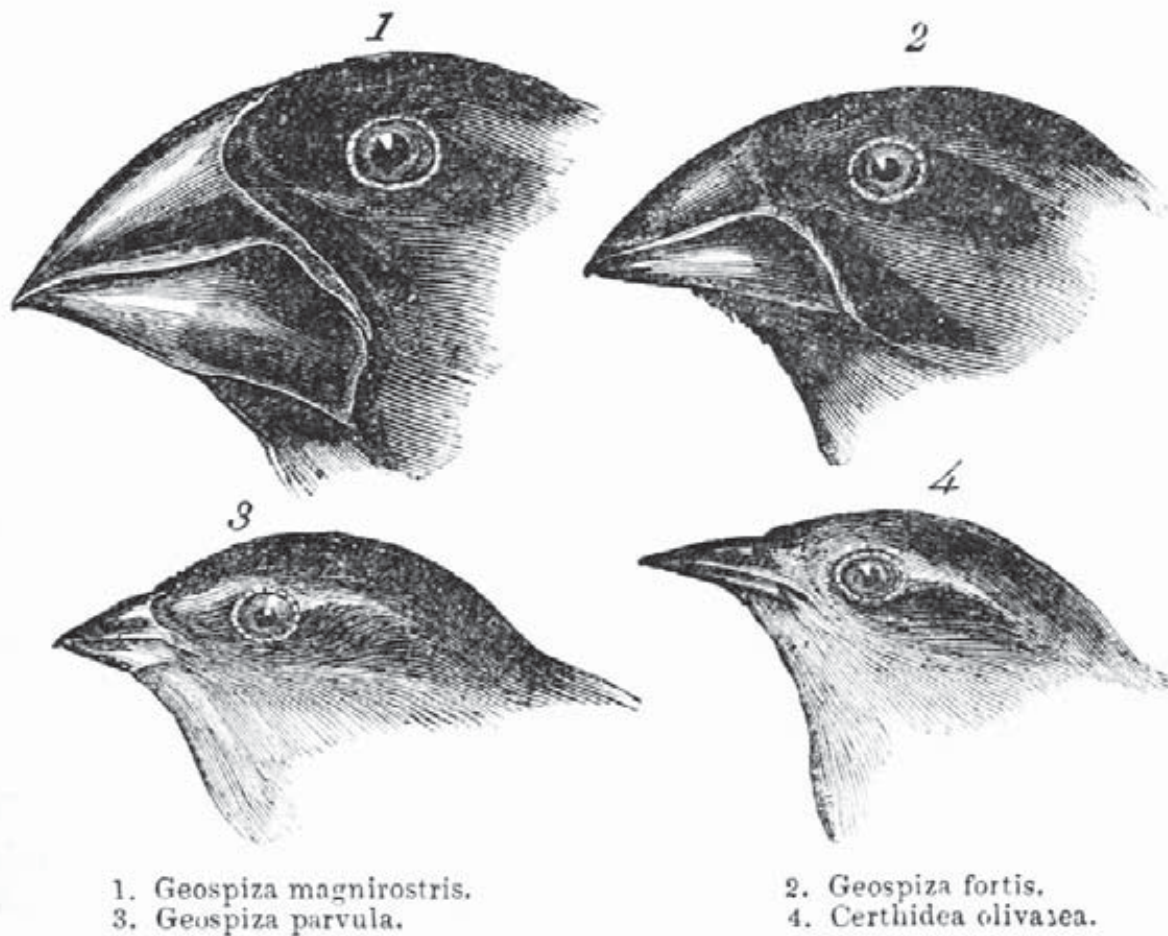
Mit foredrag faldt i to dele. Først talte jeg i 1½ time om evolution og intelligent design med udgangspunkt i min bog Exit Evolution.

Efter aftensmaden talte jeg så om min egen vej til tro og om de videnskabelige og historiske argumenter, jeg finder overbevisende for troen på Jesus og Bibelen.

I foredragene både før og efter aftensmaden var de unge mennesker særdeles aktive med spørgsmål, kommentarer og egne bud på løsninger i trosspørgsmål.

Det var meget tilfredsstillende at have mulighed for at videregive information om evolution og ID, som systematisk holdes hemmeligt i det etablerede skolesystem og i mediernes.

Jeg håber at have bekræftet de ældste (nybagte studenter) i deres tro og givet de yngste lidt videnskabelig ballast, inden

Finkernes næb kan åbenbart på kort tid tilpasse sig ændret føde. Men det er ikke bevis for evolution, forklarer Karsten Pultz.

de i 8., 9. og 10. klasse og på gymnasiet udsættes for den fulde darwinistiske indoktrinering.

Her er et par af de spørgsmål, som de unge rejste:

Darwins finker

Et af spørgsmålene lød:

I 1.g blev der i evolutionsundervisningen talt meget om Darwins finker - om forskellen i næbstørrelse på individer, som ellers tilhører samme art. Hvor meget betydning har argumentet, og beviser det noget om evolution?

Svar:

Darwins finker blev egentlig ikke promoveret som bevis for evolution af Darwin selv.

Det var en senere evolutionist, ornitologen David Lack, som så forbindelsen mellem næbstørrelse og den føde, som på givne tidspunkter var til rådighed for de pågældende finker.

Lack argumenterede for, at de kraftigere næb var et resultat af naturlig udvælgelse - at fugle med svagere næb var blevet udkonkurreret af dem med stær-

kere næb. Denne udkonkurrering skyldtes, at kun de stærkeste næb kunne knække de store hårde nødder og kerner, som var eneste føde i perioder med tørke. Dette faktum blev i 1970'erne dokumenteret af forskerne Peter og Rosemary Grant.

Er variationer i næbstørrelse bevis for en udvikling, som i yderste konsekvens kan ændre en art til en anden? Svaret er et rungende NEJ!

At en organisme findes i flere variationer, og at den ene variation har bedre overlevelseschancer i visse perioder, beviser ikke, at en udvikling er undervejs, fordi:

1) **Begge typer finke kan have eksisteret fra starten.** Der behøver ikke være tale om en tilfældig opstået mutation, som viser sig at være gavnlig.

2) **En intelligent designer kunne sagtens have indbygget elasticitet i arters morfologi for at imødegå ændringer i leveforhold (i dette tilfælde tørke).**

3) **Senere forskningsresultater**

fra Galapagosøerne viste, at når der efterfølgende kom en periode med normal nedbørsmængde, svingede næbstørrelsen tilbage til normal igen, hvilket betyder, at finkernes variation blot svinger frem og tilbage indenfor givne rammer.

Dette faktum bliver altid udeladt i evolutionsundervisningen.

4) **Biologen Jonathan Wells** dokumenterer i sin bog *Evolutionens Ikoner* (forlaget Origo), at historien med finkerne nærmest har antaget form af en vandrehistorie, som for hver generation af biologer og lærebøger bliver bedre og bedre.

Efterhånden er det blevet et faktum, at det var disse finker, som overbeviste Darwin om sandheden i hans egen teori, men, skriver Wells; den Darwin, du finder i Darwins finker, er stort set kun en myte.

Denne løbende historieforbedring, som Wells nævner, fik jeg bekræftet, da en ung biologistuderende i et foredrag i mit lokale sognehus fortalte følgende:

Darwins finker var fugle, som

Darwin selv medbragte og udsatte på Galapagos. Da han mange år senere vendte tilbage, observerede han, at finkerne nu havde udviklet kraftigere næb - et enestående bevis for evolution.

Om denne røverhistorie var et produkt af den unge studerendes egen fantasi, eller om hun rent faktisk havde lært det på Århus Universitet, står hen i det ussive.

Brugte Gud udvikling?

Et andet intelligent spørgsmål fra en af de, så vidt jeg kunne vurdere, yngste deltagere, lød i retning af det her:

Er evolution kompatibel med tro på skabelse, altså kan de to ansuelser på en eller anden måde være forenelige?

Svar:

Der findes mennesker, som tror på en gudsstyret evolution, hvor man på en måde anser evolutionen for en slags langstrakt skabelse over ca. 3 milliarder år.

Her tror man altså på, at Gud hele tiden kendte slutresultatet, og at intet eller kun lidt har været overladt til tilfældigheder.

En nødløsning?

Dette standpunkt, som kaldes teistisk evolution, er for mig at se meget uholdbart.

Jeg tror desværre, at det for mange kristne er en nødløsning, som man vælger, fordi man fejlagtigt tror, at beviserne for evolution er alt for tungtvejende til, at teorien kan afvises.

Mangel på kendskab

Jeg mener, at standpunktet teistisk evolution bunder i mangel på kendskab til enten evolutions-teorien, Bibelen eller begge dele.

Meget store dele af Bibelen skal undertvinges en fortolkning, hvor alt bliver metaforisk og symbolsk - selv beretninger som tydeligvis er ment som bogstavelige hændelser.

Hele skabelsesfortællingen er fyldt med præcis denne formulering: "efter deres arter" - altså hver dyregruppe blev skabt som eksklusiv specifik art.

Det er, som om Gud inspirerede forfatteren til denne formulering, fordi han vidste, at Darwin en dag ville dukke op og hævde det modsatte, nemlig at alle dyr er beslægtede, og ingen art er et fastlåst "produkt", men tværtimod under konstant udvikling.

Skabt, ikke udviklet

Hvis man alligevel accepterer skabelsesberetningen som metaforisk og synes, at det går fint nok med at forene Bibel og evolution, så bør man kigge i fx Markus 10:6, hvor Jesus siger: *Men fra begyndelsen af, ved skabelsen, skabte Gud dem som mand og kvinde.*

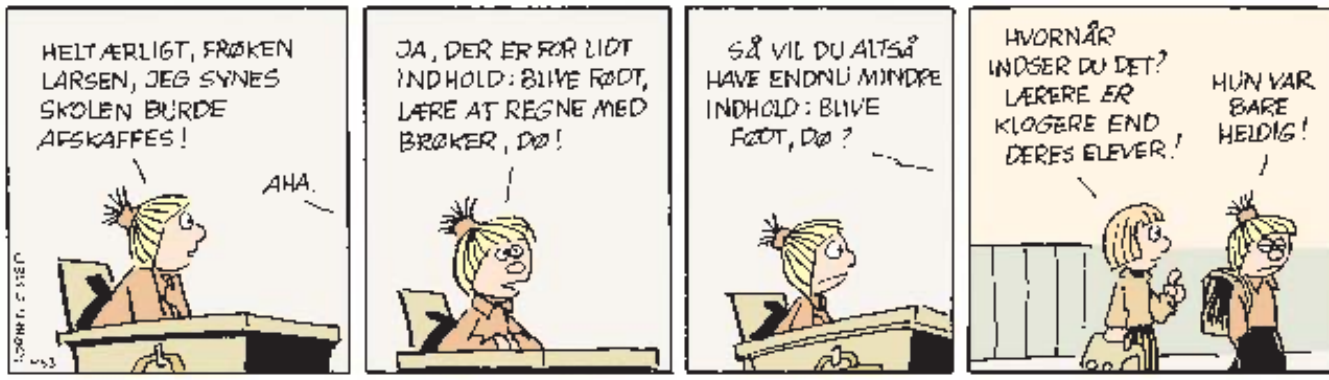
Hvis man her mener at kunne presse en metaforisk fortolkning ned over Jesu ord, så synes jeg, man er i alvorlige vanskeligheder. Det er her ret indlysende, at Jesus mente, mennesket var skabt og ikke udviklet fra aber. Var han uvidende? Talte han usandt?

Jeg mener, man kommer på dybt vand her, hvis man partout vil tro på evolution.

Og hvorfor egentlig tro på evolution? Teorien står i kraft af de seneste 100 års videnskabelige afdækning af skaberværket overfor sit snarlige fald, så der er ingen grund til at forsøge det umulige: at forene Bibelen med Darwins teori.

Skæve vinkler af Torben Osted

BAGSMÆKKEN

At gå forbi

Bussen spurtede fra Efesos' antikke marmorgader forbi ældgamle olivenlunde. Solens stråler legede med de tunge og talrige appelsiner. Mandeltræerne blomstrede på snorlige rækker.

Vi ankom indtryksmættede til byen Tyres folkemuseum. Lokale håndværkere havde doneret deres særlige redskaber til dette museum og sat voksfigurer i gang med arbejdet. Enkelte lokale og nulevende arbejdede intenst som frisør, saddelmager, kobbersmed og væverske. Susannes øjne faldt på to voksne særligt sprællelevende smilende skabninger. Den ene havde Down Syndrom, og den anden led af en af de sjældne genetiske sygdomme med lægenavn og videnskabeligt vingesus.

Susanne stoppede, og en rig ordveksling på tyrkisk og engelsk skabte en sansende stemning mellem de tre. En tilknyttet pædagog sprang til og støttede yderligere konversationen. Det blev til smil, håndtryk og aftale om venskab på facebook.

Jeg var i mellemtiden gået udenfor og havde sat mig nederst på museets store trappe. Jeg iagttog en moden mand i størrelse small men iført et jakkesæt XXL. Fulmende, men dog systematisk greb hans pege- og tommelfinger ud efter endnu en perle i bedekransen. En hund med uforholdsmæssigt alt for lange ben forsøgte at få kontakt. De originale og anderledes fandt sammen i en fælles forståelse af kærtegn. Hunden slæbte manden over til en mindre EU-standardiseret hund.

Pludselig gik min tanker tilbage til min siddeplads, var det overhovedet passende at sidde her? Hvor blev Susanne af? Var der sket hende noget? Jeg gik tilbage og fandt hende i dyb samtale med de to. Susanne var iført et håndlavet armbånd; et smykke som manden med Downs Syndrom havde designet og skabt. Inden vi gik videre, blev vi nu begge rullet ind i flere smil og flere håndtryk.

En særlig frisk træetørret figen og en kop kaffe senere opstod en farvelscene foran bussen med os alle fem – de to, pædagogen, Susanne og mig.

To dage senere efter vores aftensmad kom Susanne op på hotelværelset og fortalte løs.

"Jeg er lige blevet stoppet af en moden mand, vi talte første tysk men efterfølgende svensk."

Jeg spurgte: "Hvad var anledningen?"
Susanne fortsatte: "Svenskeren var blevet meget rørt, da han for to dage siden havde set mig sammen med de to."

Han var også en kristen. Faktisk var han først blevet en kristen som 69-årig. Med våde øjne havde han fortalt om sit nye Gudsliv med fred, tryghed, glæde og frihed. De to fik en samtale om de to, og den samtale gik dybt. Tænk hvad man kan miste ved at gå forbi! Tænk hvad der kan ske, mens jeg blot kigger på en mand i XXL jakke og hunde. ©

Af Poul Henning Krog

Præst, læge og forfatter til bogen "Kære Hr. Tyv"

Hvem var atleternes skytshelgen Skt. Sebastian?

Sebastian var officer for den romerske kejser, da han blev martyr for sin tro sidst i det 3. århundrede.

fundet af en from kvinde, der havde drømt, at Sebastian bad hende begrave hans levninger i katakomberne under Rom.

Sebastian var ifølge legenden officer i kejser Diokletians livvagt og hemmeligt kristen. Diokletian er berygtet for sin kristenforfølgelse i årene 303-305 e.Kr. Sebastian menes dog at være blevet dræbt allerede i 286 e. Kr.

Sebastian i kunsten
På malerier er Sankt Sebastian ofte afbilledet som en nøgen mand, der bundet til et træ bliver beskydt med pile. Netop pilene er hans attribut, selv om de ikke var årsag til hans død. Sebastian fremstilles aldrig som offer for kølleslag.

Overlevede pileskud

Det fortælles, at Sebastian reddede to kristne brødre, der ikke vilde ofre til de hedenske guder.

På kalkmaleriet i Linderöd kirke i Kristianstad Kommune i Sverige ses en Sankt Sebastian, der er ramt af ikke mindre end 34 pile.

Derfor lod kejseren ham arrestere og binde til en pæl, hvor han blev skydeskive for en gruppe mauretanske bueskytter. Han døde dog ikke af beskydningen, og en enke, den senere helgeninde Irene, plejede ham tilbage til livet.

I antikken var pilen et kendt billede på pesten, der dræbte lynhurtigt og uventet. Derfor opfattede man Sankt Sebastian som en beskytter mod pest.

Da Sebastian senere bebrejdede kejseren de fortsatte kristenforfølgelser, blev han igen dømt til døden.

Ifølge oldtidens hedenske tro blev pest spredt ved, at guderne fra himlen sendte pile ned mod folk. Også flere renaissancemalerier viser pestofre med sorte pile i kroppen.

Henrettet med køller

Denne gang besluttede kejseren, at Sebastian skulle tæves ihjel med kølleslag. Hans lig blev smidt i en kloak, hvor det blev

Men sammenhængen mellem pest og pile findes også i en poetisk beskrivelse i Bibelen. Her hedder det i Salme 91: "Du frygter ej Nattens Rædsler, ej Pilen, der flyver om Dagen, ej Pesten, der

Mange malerier fremstiller martyren Skt. Sebastian gennem-boret af pile. I virkeligheden overlevede han pilene men blev senere dødsdømt for anden gang og henrettet med kølleslag.

sniger i Mørke, ej Middagens hærgende Sot...."

Skytshelgen for atleter

Sankt Sebastian er skytshelgen for soldater, atleter og folk, der ønsker sig en helgens død, skriver Catholic Online.

som også er Rio de Janeiros skytshelgen.

Knap 80 år efter sin død blev Sebastians jordiske rester flyttet til en basilika i Rom. Dele af kroppen blev efter sigende fordelt mellem munke i Frankrig, mens kraniet kom til et tysk kloster, hvor det blev placeret i en særlig sølvboks. Relikviet findes stadig i Ebersberg.

Flere atleter lader sig inspirere af Skt. Sebastian, dels fordi han var soldat, dels fordi han udholdt store smerter.

En af Roms syv valfartskirker, San Sebastiano, menes også at huse Sebastians relikvier. Hans helgendag er den 20. januar.

Katedralen i OL-byen Rio de Janeiro er en seværdighed, som udefra ligner et maya-tempel. Den er tegnet af Edgar Fonseca og dedikeret til Skt. Sebastian,

Bodil

Gymnastikdronning Simone tænder lys for Skt. Sebastian

OL-gymnasten Simone Biles holder fri om søndagen. Da går hun nemlig i kirke sammen med familien og tænder et lys for Skt. Sebastian.

element i Simones svære liv. Hun kalder bedsteforældrene "mor og far" og går med dem i kirke. Da US Magazine for nylig bad Simone om at vise dem indholdet af sin sportstaske, blev fotografen overrasket over at se en bedekrans mellem ting som læbepomade, vandflaske og hårnåle.

konkurrence. Jeg plejer bare at bede for mig selv, men jeg har den med for alle tilfældes skyld, forklarede hun ifølge Religion News Service.

Den 19-årige Simone Biles er født i Ohio og har tre søskende. Men børnenes mor var narkoman, så de voksede op hos bedsteforældrene i Texas.

- Min mor, Nellie, gav mig en rosenkrans til kirkebrug. Jeg plejer ikke at bruge den før en

Simone Biles er allerede tidobelt verdensmester. Derimod hun ny i OL-sammenhæng. Men her vinder gymnastikdronningen også guldmedaljer.

Bodil

Simone Biles går i kirke hver søndag. Hun har netop vundet OL-guld i gymnastik.

Prøv Udfordringen gratis - på nettet eller leveret i postkassen

Send en sms til 2197 1111 med teksten "Prøv Udfordringen, net" eller "Prøv Udfordringen, papir" samt navn, adresse og e-mail.

Prøveabonnement på nettet gælder 2 måneder - prøveabonnement leveret med bud gælder 1 måned. Ingen binding.